

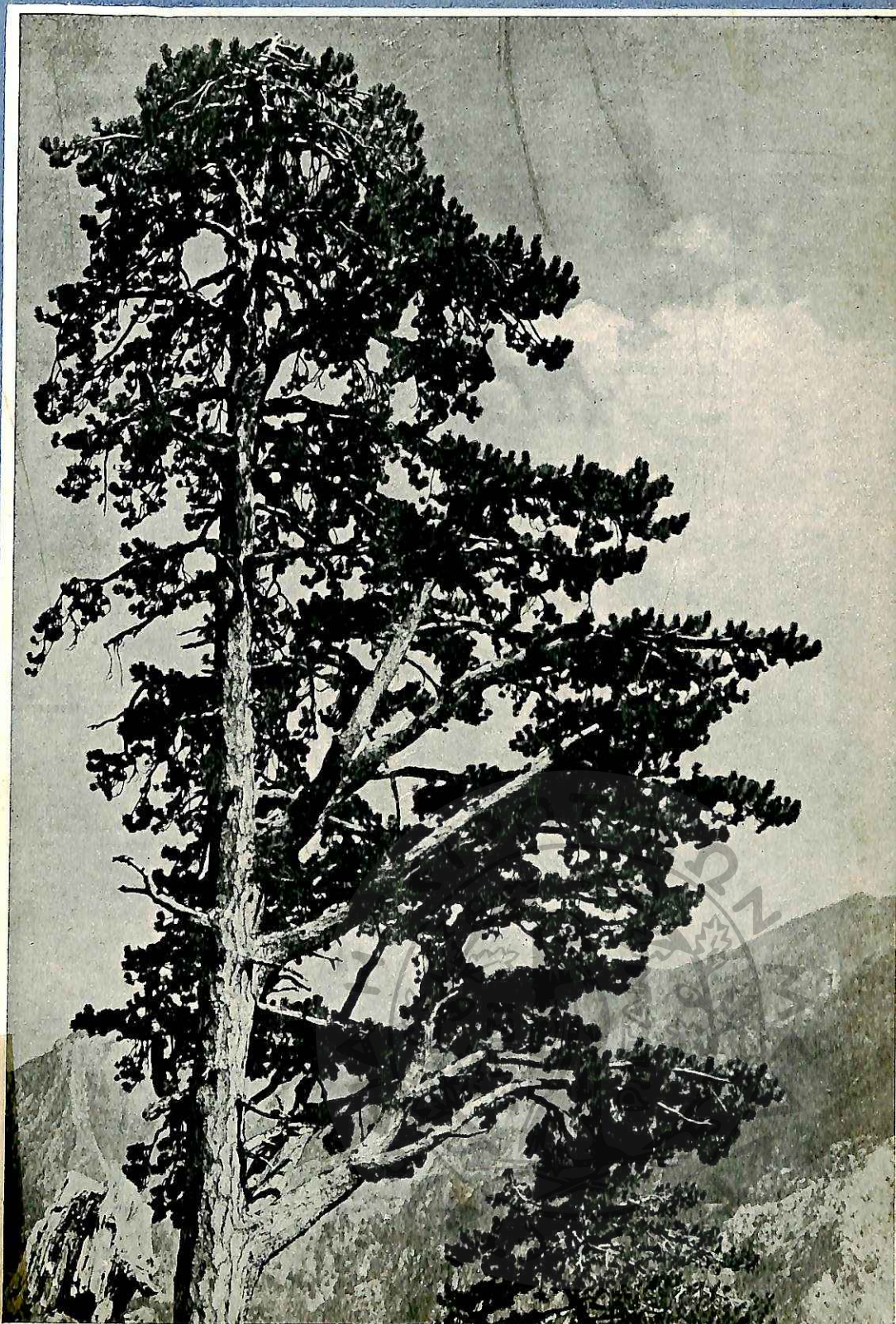
ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΜΑΡΤΙΟΣ
1940

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ:

Συνδρομή έτησια Δρ. 100	ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ:
Έξωτερικού έτησια » 200	Άπλου Δρ. 10
	Διπλου » 15

Αί συνδρομαί άρχονται τήν 1ην Ιανουαρίου και είναι προπληρωτέαι.

Διεύθυνσις και Γραφεία: Άλεξάνδρου Σούτσου 26

Έπι τής Συντάξεως: ΕΛΕΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Έκτακτος Γεν. Συνέλευσις του Ε.Σ.Ε.—Γυναίκες, άς μορφωθούμε.—Οί νεκροί, υπό Χ. Διαμαντοπούλου.—Ο Δόν Κιχώτης, υπό Dwyer.—Άπόγνωση, ποίημα υπό Μαρίας Φαλαγγά.—Amore per un giorno, υπό Νίνας Κοροπούλη.—Τί είναι ή άγάπη, ποίημα, υπό Άρ. Σαμοιλίδης.—Ζαχαρίας Παπαντωνίου, υπό Α.Π. Ρ.—Θεατρική κριτική, υπό Κατερίνας Κακσύρη.—Άπλή προσφορά, ποίημα υπό Χρ. Δα-

πέργολα.—Η διάδοση τής πατάτας στα Έφτάνησα επί Άγγλοκρατίας, υπό Μαριέττας Έπτανησίας.—Η χειραφέτησις τής αγρότιδος.—Η κριτική του βιβλίου.—Έκδόσεις.—Τό σπίτι μας, ποίημα υπό Άνδρ. Σκυριανού.—Μία γυναίκα θαρραλέα.—Πρακτικές συμβουλές.—Ειδήσεις.—Η εκπαίδευσις διαιτολόγων νοσοκόμων.—Η διατροφή τού άρρώστου.—Οί γυναίκες και ό πόλεμος.—Μόδες.

Η επί του έξωφύλλου εικόνα παριστάνει τοπίον του Όλύμπου και μάς έχορηγήθη εύγενώς από τό Έγυπουργείον Τουρισμού.

Ζητείτε τά Χειροτεχνήματα του έργαστηρίου του Έθνικου Συμβουλίου των Έλληνίδων

Παντός είδους άριστοτεχνικά κεντήματα επί λινου ύφάσματος, τραπεζομάνδηλα, έπιτραπέζια είδη, κομψοτεχνήματα, πλούσια και έκλεκτά άσπρόρουχα λεπτότατα και έπιμελεστάτα έπεξεργασμένα κατάλληλα δια προΐκες.

Άπαντα πωλούνται εις τόν :

ΣΥΝΔΕΣΜΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 5

Όπου αναλαμβάνονται και παραγγελίαι.

Μά, αγαπητή μου, πρέπει να αναγνωρίσης
ότι έχει **ΕΝΑ ΔΕΡΜΑ
ΘΑΥΜΑΣΙΟ!**

Θέλετε να τό λένε αυτό για σας:

ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ να βλέπετε τόν θαυμασμό να καθρεπτίζεται στα μάτια κάθε άνδρος και τόν φθόνο στα μάτια κάθε γυναίκας παντού όπου πηγαίνετε:

ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΕΠΙΤΥΧΕΤΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΓΡΗΓΟΡΑ, ΕΥΚΟΛΑ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΠΑΤΕ ΣΕ ΚΑΝΕΝΑ ΠΑΝΑΚΡΙΒΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΑΛΛΟΝΗΣ ΚΑΙ ΙΔΟΥΝΤΩΣ:

Βάζετε κάθε βράδυ πριν κοιμηθήτε κρέμα ΤΟΚΑΔΟΝ, χρώματος ρόζ, τροφήν δια την έπιδερμίδα. Περιέχει ΒΙΟΣΕΛ, ένα στοιχείο φυσικό και αναζωογονητικό. Είνε τό στοιχείο αυτό ή έκπληκτική βιολογική ανακάλυψις του Δρ. Στέσκαλ, καθηγητού του Πανεπιστημίου τής Βιέννης. Τρέφει και αναζωογονεί τό δέρμα κατά την ώραν του ύπνου σας. Ευπνάτε τό πρωί με ένα δέρμα πιδ διαφανές, πιδ φρέσκο, πιδ νεανικό. Αί ρυτίδες και αί γραμμαι χάνονται ταχύτατα. Τό πρωί χρησιμοποιείτε κρέμα ΤΟΚΑΔΟΝ, άσπρη. Περιέχει στοιχεία που καθαρίζουν και τρέφουν θαυμάσια τό δέρμα και κάνουν και τό πιδ άγριο δέρμα μετάξινο και απαλό σαν τό βελούδο. Αί γυναίκες τών 40 και τών 50 έτών ακόμη μπορούν να αποκτήσουν ένα δέρμα νεανικό και χαριτωμένο μικρού κοριτσιού και ένα χρώμα μιάς γοητευτικής εύμορφιάς. Χιλιάδες γυναικών, γοητευμένων, όμολογούν τό σχεδόν μυθικό αποτέλεσμα που επιτυγχάνει κανείς από μιά τόσο άπλή θεραπεία που κάνει μόνος του στο σπίτι του. Επιτυχή αποτελέσματα έγγυώνται ρητώς και αί δύο κρέμες, άλλως έπιστρέφονται τά χρήματα

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΣΤΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΕΥΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧ. ΓΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ ΤΑ Παπακωστό

10-9-81
ΗΜΕΡΟΜ. 30254
ΑΡΙΘ.

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ, 26

ΕΤΟΣ Κ'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΜΑΡΤΙΟΣ 1940

ΑΡΙΘ. 3

Εκτακτος Γενική Συνέλευσις του Ε. Σ. Ε.

Εἰς τὰς 7 Φεβρουαρίου συνήλθε τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων, προτάσει τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς ἑκτακτον γενικὴν συνέλευσιν, διὰ νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἀποσπάσεώς του ἀπὸ τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον Γυναικῶν, τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ μέλος τακτικὸν ἀπὸ τοῦ 1919.

Ἡ πρόεδρος κ. Σμαράγδα Δημαρὰ εἰσηγήθη ἐν συντομίᾳ τοὺς λόγους, οἱ ὅποιοι ἐπέβαλλον ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν πρότασιν αὐτὴν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς ἑξῆς:

«Ἀγαπηταὶ Κυρίαί,

»Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἑλληνίδων σὰς ἐκάλεσε σήμερα σ' Ἐκτακτὴν Γενικὴν Συνέλευσιν, γιὰ νὰ σὰς προτείνῃ τὴν τροποποίησιν ὀρισμένων ἄρθρων τοῦ Καταστατικοῦ μας. Προτείνει συγκεκριμένως ν' ἀποσπασθῇ τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων ἀπὸ τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον Γυναικῶν καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐργαζόμενον ἀποκλειστικῶς ὡς Ὁμοσπονδία τῶν Ἑλληνικῶν Σωματείων καὶ Ἰδρυμάτων ἐν γένει γυναικείας δράσεως, διότι θεωρεῖ ὅτι αὐτὴ τῇ στιγμῇ τὸ γενικώτερον συμφέρον τοῦ Ε. Σ. Ε. μᾶς ἐπιβάλλει αὐτὸν τὸ χωρισμό.

»Στὴν ἀπόφασιν αὐτὴν ἐφθάσαμεν κατόπιν μακρᾶς καὶ ὀρίμου σκέψεως, καὶ ἀφοῦ ἐπέστημεν, ὅτι λόγοι ἀνώτεροι μᾶς τὴν ὑπαγορεύ-

ουν. Δὲν ἀποκλείεται εἰς μέλλον ἀπώτερον ἢ προσεχές—αὐτὸ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ γνωρίξῃ μὲ τὰς σημερινὰς διεθνεῖς συνθήκας—ὅταν ἡ εἰρήνη καὶ ἡ γαλήνη ἐπανέλθουν εἰς τὸν κόσμον, νὰ συνεργασθοῦμε πάλιν καὶ ἡμεῖς μὲ τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον Γυναικῶν, μὲ τὸ ὁποῖον τόσαι ἀναμνήσεις μᾶς συνδέουν.

»Τὸ Ε.Σ.Ε. ζητεῖ τὴν σύμπραξιν ὅλων τῶν γυναικείων δυνάμεων, ἀνεξαρτήτως τῆς ιδιωτικῆς ἰδεολογίας ἐκάστου μέλους, ζητεῖ τὴν πείρας, τὰς γνώσεις, τὴν καλὴν θέλησιν ὅλων τῶν Ἑλληνίδων, γιὰ νὰ δοθῇ μιὰ ἐνιαία κατεύθυνσις ὅλων τῶν γυναικείων δυνάμεων, μὲ κοινὸν αἶσθημα καὶ κοινὴν συνείδησιν ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ σκοποῦ μας, ὁ ὁποῖος παραμένει πάντοτε ὁ αὐτός, καὶ τώρα καὶ εἰς τὸ μέλλον, δηλαδή ἡ πρόοδος, ἡ εὐημερία, ἡ ἀνάπτυξις τῆς γυναίκας ὡς ἀτόμου, ὡς μέλος τῆς οἰκογενείας, τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πολιτείας.

»Ἄν λοιπὸν εἴσθε σύμφωνοι κατ' ἀρχὴν, σὰς παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς τὸ δηλώσετε, γιὰ νὰ προχωρήσωμεν.

Ἡ πρότασις τῆς προέδρου ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν.

Ἐπικολούθησεν ἡ τροποποίησις ὀρισμένων ἄρθρων τοῦ καταστατικοῦ καὶ ἡ ἐκλογή τῆς κ. Ὀλγας Κυβετοῦ ὡς μέλους τῆς Ἐλεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ παραιτηθέντος κ. Σωμερίτη.

Γυναῖκες! Ἄς μορφωθοῦμε

Εἶναι ἀνάγκη ἡ γυναῖκα νὰ συμμετέχῃ πραγματικὰ καὶ κατὰ τρόπον ἱκανοποιητικὸν στὰ δημόσια καὶ δημοτικὰ ζητήματα. Τὴν ἀδίκησαν ποὺ τὴν κράτησαν ἐπὶ τόσον καιρὸ στὰ περιθώρια τῶν μεγάλων καὶ ζωτικῶν γιὰ τὸ ἔθνος προβλημάτων. Καιρὸς εἶναι νὰ λάθῃ συνείδησιν τῆς ἀξίας της καὶ τοῦ κοινωνικοῦ της ρόλου. Μπορεῖ καὶ ὀφείλει νὰ προσφέρῃ μιὰ

πολύτιμη συμβολὴ στὰ ἔργα τῶν ἀνδρῶν μὲ ἀλλοιώτικες ἀπὸ τῆς δικῆς τους ἀντιλήψεις, ἀρκεῖ νὰ ἐκπαιδευθῇ κατάλληλα καὶ νὰ μορφωθῇ ὡς πολίτις.

Οἱ ξεχωριστές της χάρες, ἡ διαίσησις, ἡ λεπτότης τοῦ πνεύματος, μὰ ἰδίως τὰ μητρικὰ καὶ στοργικὰ της αἰσθήματα, θὰ τὴν κάμουν νὰ εἴσῃ τὸ σωστὸ δρόμο, νὰ νεωτερίξῃ ἐκεῖ

Πρὶν πᾶτε νὰ κοιμηθῆτε

πρέπει νὰ τρίβετε καλὰ τὸ δέμμα σας μὲ NIVEA.

Ἡ NIVEA εἶναι κρέμα συγγενῆς πρὸς τὸ δέμμα, εἰσχωρεῖ βαθειὰ στοὺς πόρους τοῦ δέρματος καὶ τὸ τρέφει μὲ τὰς καταλλήλους οὐσίας. Ἐπειδὴ ἡ εὐεργετικὴ ἐπίδρασις τῆς NIVEA διαρκεῖ ὁλόκληρον τὴν νύκτα, εὐνόητον, ὅτι πολὺτιμος εἶναι ἡ χρῆσις αὐτῆς πρὶν κοιμηθῆτε.

Ἐνα δέμμα περιποιημένο μὲ NIVEA διατηρεῖται πάντοτε τρυφερό, μαλακό, δροσερό, νεανικὸ καὶ ἀνθίσταται ἀποτελεσματικῶς εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς κακοκαιρίας.

NIVEA
CREME

SCHERK

Μικρὸ θαράδευμα

Ἐνα δροσερὸ σταράτο πρόσωπο μὲ καστανὰ μάτια καὶ σκούρα μαλλία χρειάζεται πούδρα χρώματος Rachel, κομπὰκ καὶ κραιγιὸν σέ χρώμα India. Πόσο εἶναι εὐκόλος ὁ καλλωπισμὸς μὲ τὸν πίνακα τοῦ Scherk! Σὰς βοηθεῖ νὰ εὑρετὲ τὸ ἁρμονικὸ συμπλήρωμα τῆς ὡμορφίας σας εἴτε εἰσθε ξανθὴ, μελαχροινὴ ἢ καστανή. Ἡ αἰθέρια πούδρα Mystikum, τὸ κομπὰκ Mystikum καὶ τὸ κραιγιὸν χειλῶν Nigella προσεκτικὰ διαλεγμένα στὸν τόνο ποὺ σὰς πηγαινέι καλύτερα στὰ μάτια, μαλλία καὶ ἐπίδερμίδα θὰ δημιουργήσουν τὸν ξεχωριστὸ γοητευτικὸ σας τύπο. Ὁ πίναξ τοῦ Scherk εὐρίσκεται εἰς ὅλα τὰ καταστήματα. Πούδρα Μυστικουμ σέ κουτιά τῶν δραχμῶν 80. καὶ 50. Κομπὰκ Μυστικουμ Δρ. 40. Κραιγιὸν χειλῶν Νιγκέλλα Δρ. 40.

Mystikum
πούδρα

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

πού ο άνδρας, συντηρητικός εκ φύσεως, περιορίζεται να μελετά και να μιμνῆται.

Υπάρχουν προβλήματα, που λύνονται καλότερα με την καρδιά, παρά με το μυαλό· ιδίως εκείνα που θίγουν την οικογενειακή και κοινωνική ζωή των ανθρώπων. Ο κόσμος λοιπόν που αρνείται στη γυναίκα τη θέση που της αξίζει· στα δημόσια και εθνικά ζητήματα, στερείται ενός παράγοντος αξίας, που θα τον έκανε πιο πλουσιο, πιο προσοδευμένο.

Πρέπει όμως η γυναίκα να φθάσει σε αξιώματα αυτά με τον απαιτούμενο πνευματικόν, όπλισμό. Πρέπει να της χορηγηθῇ η κατάλληλη άστική μόρφωση για το μεγάλο ρόλο της αυριον. Πρέπει κι' αυτή, όπως και ο άνδρας, να ἔχη και το δικαίωμα και το καθήκον να μαθαίνει, να γνωρίζει τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις της. Επί πολλούς αιώνες την ἄφησαν εις τελείαν άγνοια των στοιχειωδεστέρων νόμων, και όσες σήμερα μορφώθηκαν, ξέρουν να πουν πολλά για τη φρικτή άγνοια των ομοφύλων των σε πλείστα ζωτικά ζητήματα. Καλόν είναι και από το σχολείο να διδάσκεται η γυναίκα, ότι οφείλει να ξέρη ως πολίτιδα, για να μη φθάνη άνηξερη και ως εύκολον θυμά του άνδρος στο γάμο και στη μητρότητα, χωρίς να υποψιάζεται τί της επιφυλάσσει μία νομοθεσία (σε πολλά παλαισμένη) σ' εκπλήξεις και απογοητεύσεις, είτε εις περίπτωσιν συζυγικής διαφωνίας είτε χηρείας. Πόσες ζωές κατεστράφησαν απ' αυτή τη γυναικεία άγνοια, πόσες φορές έγινε εν αυτή άφορμή δυστυχίας των «αιώνίως άνηλίκων», που είναι οι πλείστες παντρεμένες Έλληνίδες.

Πλάι στην άστική μόρφωση θα ήθέλαμεν όμως για την γυναίκα και μία άλλη άκόμενη εκπαίδευσι: την κοινωνική. Να λάβη κ' εκεί συνειδησιν της θέσεως, που οφείλει να κατέχη και ν' αντιληφθῇ τις σοβαρές υποχρεώσεις που της επιβάλλει η θέση αυτή. Πολύ συχνά δυστυχώς άδιαφορούν οι γυναίκες για τα μεγάλα ανθρωπιστικά προβλήματα, είτε λέγονται κοινωνική δικαιοσύνη, ή ίσα δικαιώματα των φύλων σε ζητήματα μισθοδοσίας ή και πολιτικά. Από συμπόνοια, αν όχι από δικαιοσύνη, ως συντρέξει όποια μπορεί τις ολιγώτερον ευνοούμενες από την τύχη, ως βοηθήσει εκείνες, που αγωνίζονται έναντιον νομιμοποιημένων άδικιών. Όσες έχουν ώρες σχολής ως τις χρησιμοποιήσουν στη διαφώτισιν των αδελφών των ή σε άλλα έργα της κοινωνικής αντίληψης; υπάρχει εκεί ώραία δρᾶσις για την κάθε μία με καλή θέλησι.

Η γυναίκα που ἔχει τα μέσα να μορφωθῇ

με βιβλία, με διαλέξεις, με διάφορες μελέτες, ως φροντίση για την εκπαίδευσιν άλλων γυναικων· αυτό είναι σήμερα ένα αδελφικό καθήκον, γιατί ἔτσι θα νοιώση ή κάθε μία την αξία της. Η άγνοια και η άδιαφορία είναι οι μεγάλοι όγκόλιθοι, τα μεγάλα εμπόδια, πάνω στα όποια θραύονται οι προσπάθειες των φεμινιστριών.

Άγνοια των ταπεινών, άδιαφορία των ευνοουμένων! Πρέπει οι Έλληνίδες και οι μέν και οι δὲ ν' αποτινάξωμε τη νοθρότητα ένεκα της οποίας μᾶς κατατάσσουν σε μειονεκτική θέση! Πρέπει ή μέλλουσα πολίτις να ἔχη κατατοπισθῇ στα δικαιώματα και στα καθήκοντά της, να ἔχη συνειδησιν του μεγαλειώδους έργου, που θα της λάχη μετά τον πόλεμο στη δημιουργία ενός κόσμου καλύτερου, και να ξέρη ότι χωρίς αυτήν, χωρίς τις προσπάθειες και την καλή της θέλησι, χωρίς το θησαυρό της αγάπης που μέλλει να σκορπίση, ούτε οι άνδρες, μά ούτε και η ανθρωπότης ολόκληρη θα μπορέσει να ορθοποδήσει.

Ας άνυψωθῇ πρώτα στα δικά της μάτια ή γυναίκα, που ο νόμος, ή ανατροφή, αί προλήψεις την ἔχουν τόσο συχνά τοποθετήσει στο κατώτερο ρόλο της υπηρετριάς, της κούκλας ή του όργάνου ήδονής για τον άνδρα. Ας αισθανθῇ την ήθικὴν της αξίαν, την διανοητικὴν της δύναμιν· ως μάθη και ως το ξέρη, ότι αξίζει όσον και ο άνδρας, και ότι η δική της δρᾶσις είναι εξ ίσου χρήσιμη και αναγκαία για την εξέλιξιν του κόσμου, όσον είναι και η του συντρόφου της.

Οί νεκροί

Σάν τί να γίνονται, που πάνε
τόσοι και τόσοι μας νεκροί;
Να νοιάζονται, να μᾶς πονᾶνε
με καρδιά πάντα σταθερή;

✱

Να μην μπορεί κανείς στον πλάνο
τόν κόσμο πιά να τους ιδεί!
Κ' ίσως στο δρόμο μας επάνω
να προχωράνε, συνοδοί;...

Χ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Το Διήγημά μας

Ο Δόν Κιχώτης

Ήταν ο επίσκοπος της Σάντα Μαρία, που του είχε δώσει αυτό το όνομα, ενώ συγχρόνως τον ονόμαζε επίσημο δώκτη των ποντικών της παλαιάς εκκλησίας του Αγίου Ιερωνύμου.

Και να πῶς!

Μιά ώραία καλοκαιρινή Κυριακή, ημέρα έορτής του προστάτου του τόπου, ο Σεβασμιώτατος έπήγε στον Άγιο Ιερώνυμο να τελήση τον έσπερινό. Ήτανε μία αποπνευκτική ζέστη και μέσα στην εκκλησία άκόμενη. Καθισμένος σε μία έδρα, στην τιμητική θέση, ο ήδη γέροντας επίσκοπος, που και οι ψαλμωδίες των παιδιών ένανούριζαν, αντίστέκονταν, με κόπο σε μία γλυκειά νάρκη, και σιγά σιγά αποκοιμήθηκε. Και μάλιστα όνειρεύτηκε, ή για την ακρίβεια, είχε έναν επιόλτη.

Πέρασε απάνω από το ιδρωμένο του μέτωπο το ένα χέρι του, που έτρεμε λίγο. Τί φρικτό όνειρο ήταν αυτό που είδε! Εύτυχως, όλα γύρω του ήταν ήσυχα. Με άναστεναγμό άνακουφίσεως σηκώθηκε από το κάθισμά του.

Ξάφνου άντελήφθη ξαπλωμένη ήσυχα στα γόνατά του μια γάτα. Ένα τόσο δά γατάκι, που έπαιζε ένθουσιασμένο με τα κεντήματα του πετραχλιού του, απάνω στο όποιο είχε ξαπλώσει!

Όσο πιο κρυφά μπορούσε ο επίσκοπος έμπλεξε τις γαρνιτούρες από τα νύχια του ζώου και με το χέρι, στο όποιο έλαμπε το επσκοπικό δαχτυλίδι, ακούμπησε τη γάτα κάτω.

Μόλις τελείωσεν ο έσπερινός άρχισε μία μικρή ανάκρισι. Ποιός άφησε τη γάτα να μπή στην εκκλησία κατά την ιεροτελεστία; Ποιό από τα παιδιά του χορού της εκκλησίας ήταν τόσο αθάδες, ώστε να την άνεβάση στα γόνατά του;

Αλλά δεν μπόρεσε να μάθη τίποτε. Κανένας δεν ήξερε. Η γάτα μπήκε έντελως μονάχη της και άνέθηκε, στα γόνατα της Σεβασμιότητός του... Και κανένα από τα παιδιά δεν την παρετήρησε. Αλήθεια, ούτε ένα.

Όλον αυτό τον καιρό ή γάτα καθισμένη στην Αγία Τράπεζα, κυττούσε τον επίσκοπο και πολλές φορές αυτός νόμιζε πῶς την έβλεπε να του κλείνη το μάτι.

—Λοιπόν, είπε ο ιεράρχης, άφοῦ είναι άδύνατον να μάθουμε ποιός την έφερε έδῶ, ως πα-

ραδεχθούμε ότι μια άγνωστος δύναμις μᾶς την έστειλε. Θα μείνη λοιπόν στον Άγιο Ιερώνυμο, για να κυνηγᾷ τα ποντίκια. Την ονομάζω Δόν Κιχώτη, και τη συνιστώ σε όλους έσας, που βρίσκεστε σ' αυτή την εκκλησία.

Η γάτα πάλι του έκλεισε το μάτι, σὰ να έλεγε ότι συμφωνεί.

—Πολύ καλά, Σεβασμιώτατε, φαινόταν σὰ νάλεγε. Δεν περίμενα τίποτε λιγώτερο από σας. Εύχαριστώ.

✱

Πέρασαν μήνες. Ο Δόν Κιχώτης έγινε ένας ώραιος, δυνατός γάτος, με μεταξωτό γκρίζο τρίχωμα και με μάτια σαν δυο τοπάζια. Ήταν παρ' όλα αυτά, το ποιο ήμερο ζῶο. Παρά την επίσημη άποστολή του, κανείς στον Άγιο Ιερώνυμο δεν θα μπορούσε να πῇ ότι έπιασε έστω και ένα ποντίκι. Και τα καλοθρεμμένα περιστέρια, που φώλιαζαν κάτω από την παλαιά σκεπή, ούτε τον φοβόντουσαν καθόλου.

Η μικρή και παλαιά εκκλησία του Αγίου Ιερωνύμου ήταν ένα πραγματικό άριστούργημα. Τα χρωματιστά τζάμια της νάρθηκος, καθώς και τα πλαϊνά, ήταν του Νικολάου ντε Βεργκάρα και του Αλθέρτου ντε Ολάντα και το τέμπλο της ήταν από δρύν, σκαλισμένη πραγματικῶς άριστουρηματικά.

Ο Δόν Κιχώτης φαινόταν να ἔχη ακριβή επιγνώσιν της ωραιότητος της εκκλησίας του. Με το γυαλιστερό τρίχωμα συνώδευε κάθε επισκέπη, περιμένοντας με ύπομονή, όταν αυτός στεκόταν μπροστά σε κανένα έργο τέχνης, και όμοιος με αulάρχη, τον οδηγούσε να κάμη τον γύρο της εκκλησίας, περνώντας από τον κύριο ναό, τις στοές, το ιερό, και κατόπιν διά μέσου του σκευοφυλακίου τους έφερνε μέχρι της δυτικής πόρτας.

Δεν του χρειάστηκε πολὺς καιρός για να ξεχωρίση αυτούς που ήρχονταν για σὰ προσευχηθούν, από τους άλλους, τους περιηγητάς. Ήταν ο οδηγός, που κρατούσαν οι Άγγλοι ή οι Άμερικανοί στα χέρια τους, που του έδειχναν την έννικότητά τους, ή οι συνομιλίες τους;

Και το περιεργότερο ήταν ο τρόπος με τον

όποιο κατέτασσε τούς επισκέπτες. Τους γηραιούς αρχαιολόγους με τὰ χοντρά γυαλιά τούς ώδηγοῦσε ἀπ' εὐθείας στοὺς τάφους τῶν Ναϊτῶν, τούς καλλιτέχνες πρὸς τὶς τοιχογραφίες τῆς στοᾶς, ἐνῶ αὐτοὺς πού ἐμάντευεν ὅτι εἶναι ἀνέξεῖοι νὰ θαυμάσουν ὅ,τι τὸ ὠραῖον, τούς περιφρονοῦσε.

Γι' αὐτὸν ὑπῆρχε ἀκόμα μιὰ κατηγορία ἐπισκεπτῶν. Ἦταν οἱ νέοι, πού σκαρφάζονταν στὴν πλαγιά με φωνές καὶ εὐθυμὰ γέλια. Προτοῦ ἀκόμα φθάσουν στὴν ἐκκλησία, καταλάβαινε ὅτι αὐτὴ ἡ τελευταία δὲν ἦταν, παρὰ μιὰ πρόφασι γιὰ τὸν περίπατό τους. Τούς γνώριζε καλά. Ἀκουγε τὶς εὐθυμες συνομιλίες κ' ἐνθουσιασμένος καὶ ὁ ἴδιος, τούς παρέσυρε πρὸς ἕνα πέτρινο μυστικὸ παγκάκι, κρυμμένο πίσω ἀπὸ κάτι γέρικους τοίχους καὶ ἀπ' ὅπου ἐβλεπαν τὴν καταγάλανη θάλασσα νὰ ξαπλῶνεται πρὸς τὴν ἀφρικανικὴ γῆ. Ἐκεῖ ἄφινε τὸ νεαρὸ ζευγάρι, ξέροντας ὅτι δὲν ἦρθαν παρὰ γι' αὐτό.

Ἔτσι ἔπιασε πολλές φίλιες με τούς κατοίκους καὶ με τούς ξένους τῆς λουτροπόλεως. Πολλοὶ μάλιστα τοῦ ἔφερναν καὶ γλυκίσματα.

Μεταξὺ αὐτῶν τῶν τελευταίων, ὑπῆρχε καὶ μιὰ νέα ξένη γυναῖκα, μιὰ ὠραία γυναῖκα, πού ζοῦσε σὲ μιὰ φτωχικὴ πανσιὸν τοῦ τόπου. Συχνὰ ἀνέβαινε στὸν Ἅγιο Ἱερώνυμο φέρνοντας στὸν Δὸν Κιχώτη τὰ πιὸ ἐκλεκτὰ πράγματα. Καὶ ἐνῶ αὐτὸς τὰ κατεβρόχιζε, τὸν χάιδευε καὶ τοῦ τραβοῦσε τ' αὐτιά με ἕνα τρόπο, πού τὸν ἐνθουσίαζε. Κανένα χέρι δὲν ἦταν περισσότερο μαλακὸ ἀπὸ τὸ δικό της. Συχνὰ, καθισμένοι καὶ οἱ δύο τους στὸ παγκάκι πού ἦταν ἀπέναντι ἀπὸ τὴν θάλασσα, τοῦ μιλοῦσε, τοῦ ἔκανε ἐκμυστηρεύσεις. Ἔτσι εἶχε μάθει ὅτι ἦταν μόνη καὶ ὅτι γιὰ νὰ ζῇ, ἔγραφε. Ἀλλὰ τὰ βιβλία της ἔμεναν ἀπούλητα καὶ πολλές φορὲς ἡ ζωὴ της ἦταν δύσκολη. Ἀν καὶ δὲν πολυκαταλάβαινε, ἐνοιωθε πὼς δὲν ἦταν πλούσια, γιατί τὰ μπαλωμένα γάντια καὶ παπούτσια της εἶχαν γνωρίσει καὶ καλύτερους καιροὺς. Ἀλλὰ παρ' ὅλα αὐτὰ καταλάβαινε ὅτι ἀνῆκε σὲ μιὰ ἀνώτερη τάξι. Ἦταν ἡ πιὸ ἀγαπητὴ του φίλη. Ὅταν αὐτὴ ἦταν ἐκεῖ, ξεχνοῦσε σχεδὸν ὅλους τούς θαυμαστάς τοῦ Ἁγίου Ἱερωνύμου.

Μιὰ ἡμέρα, καθισμένος, ὅπως συνήθως, πλάι της στὸν ἥλιο, εἶδε ξεαφνὰ ἕνα νεαρό, πού με τὸν ὁδηγὸ στὸ χέρι, ἀνέβαινε τὰ σκαλοπάτια. Ἦταν ψηλὸς καὶ λεπτός, καὶ τὸ πρόσωπό του με τὰ λαμπερὰ μάτια καὶ ξανθὰ μαλλιά, ἦταν πολὺ συμπαθητικὸ.

Στάθηκε στὸ προαύλιον, καὶ ἐπὶ πολλὴν ὥ-

ρα κύτταζε τὸ ὑπέροχον πανόραμα. Κατόπιν, γυρίζοντας, πῆγε νὰ μῆνι στὴν ἐκκλησία, ὅταν εἶδε τὴ θαυμασιὰ εἰκόνα πού παρουσίαζε ἡ νέα γυναῖκα με τὸν γάτο στὰ γόνατά της. Σιγὰ σιγὰ ἐπλησίασε, δῆθεν συνεχίζοντας τὸν περίπατό του, καὶ μετὰ λίγα λεπτὰ ξαναπέρασε.

Μὲ τὴ γωνιά τοῦ ματιοῦ του ὁ Δὸν Κιχώτης τὸν ἐκύτταξε. Αὐτὸς ὁ ξένος θὰ εὗρισκε τὴ νέα ἀρκετὰ ὠραία. Ἦταν φανερό. Πῆγε καὶ κάθισε λιγάκι πιὸ μακριὰ καὶ ἔκανε ὅτι ἐθαύμαζε τὴ θάλασσα. Ἀλλὰ στὴν πραγματικότητα μᾶλλον τὴν νέα ἐκύτταζε.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα τὰ ἴδια. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ νεαρὸς ἦρθε ἐφωδιασμένος με ἕνα καθαλὲτο καὶ ἕνα κουτὶ ἀκουαρέλλας καὶ τοποθετήθηκε στὸ ἴδιο μέρος. Ἀλλὰ ὁ Δὸν Κιχώτης δὲν γελιότανε. Εἶχε δὴ παρὰ πολλοὺς καλλιτέχνες νὰ ἐργάζονται μέσα στὴν ἐκκλησία, καὶ μόνο πού τὸν ἐκύτταζε, κατάλαβε ὅτι τὸ κουτὶ δὲν χρησίμευε, παρὰ γιὰ πρόφασι.

Μὲ τὰ μάτια μισόκλειστα διασκέδαζε ἐξαιρετικά. Ὅταν ὁ ζωγράφος ἐκύτταζε σ' ἄλλο μέρος, ἡ νέα τοῦ ἔριχνε κρυφές ματιές, καὶ χαμῆλωνε γρήγορα τὰ μάτια της μόλις γύριζε καὶ ξανάρχιζε νὰ χαϊδεύῃ τὸ γυαλιστερό τρίχωμα τοῦ Δὸν Κιχώτη, σὰν νὰ μὴν ἦταν παρὰ αὐτὸ μόνον πού τὴν ἐνδιέφερε.

Δέκα ἡμέρες περάσανε ἔτσι. Δέκα ἀτέλειῳτα ἀπογεύματα, χωρὶς ὁ νέος νὰ τολμήσῃ νὰ τῆς μιλήσῃ. Δὲν θὰ τολμοῦσε λοιπὸν ποτέ ; ἀναρωτιώταν ὁ Δὸν Κιχώτης.

Αὐτὴ ἡ δευιλία ἦταν ἀκατανόητη! Ἔπρεπε ὁπωσδήποτε νὰ κάνῃ κάτι.

Μιὰ μέρα λοιπὸν, πού ζεσταίνονταν στὸν ἥλιο πλάι στὴν μεγάλη του φίλη, ἐνῶ σὲ μερικῶν βημάτων ἀπόστασι ὁ νεαρὸς μουτζούρωνε ἕνα μουσαμᾶ με μεγάλες πινελιές, πού θὰ ἔκαναν ἄρρωστο ἕνα πραγματικὸ καλλιτέχνη, ὁ Δὸν Κιχώτης συνέλαβε ἕνα σχέδι.

Κατέθηκε σιγὰ σιγὰ ἀπὸ τὸ πέτρινο παγκάκι καὶ μῆνι στὴν ἐκκλησία.

Τώρα καὶ τέσσερα χρόνια, πού κατοικοῦσε στὸν Ἅγιο Ἱερώνυμο, δὲν εἶχε πιάσει οὔτε ἕνα ποντίκι. Ἡ γενναιόδωρη φύσις του ἤρνεϊτο τὴ σκληρότητα καὶ ἐπίσης προτιμοῦσε πολὺ περισσότερο τὶς λιχουδιές πού τοῦ ἔφερναν πάντοτε.

Ἐν τούτοις, μόλις εἶχαν περάσει λίγα λεπτὰ ξανᾶρθε, φέροντας ἀπαλὰ μέσα στὰ δόντια του, ἕνα ὠραῖο ποντίκι, πού ὀλοζώνταν δὲν φαινόταν καθόλου φοβισμένο. Καί πεδώντας στὸ παγκάκι, πλησίασε τὴν φίλη του.

Μόλις αὐτὴ τὸν εἶδε, σηκώθηκε θοάζοντας

μιὰ τρομαγμένη φωνή. Μ' ἕνα πῆδημα ὁ νεαρὸς θρέθηκε κοντὰ της.

Τὸ σχέδιο εἶχε ἐπιτύχει. Ὁ Δὸν Κιχώτης ἔφησε τὸν αἰχμάλωτό του, πού ξεαφάνιστηκε ἀμέσως ἀνάμεσα στὶς παλῆς πέτρες, καὶ σκαρφαλώνοντας σὲ ἕνα δένδρο, κύτταζε τὴ σκηνή.

Ὁ ξένος εἶχε πάρει τὰ χέρια τῆς νέας στὰ δικά του καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὴν συνεφέρῃ, θεβαιώνοντάς τὴν, ὅτι δὲν εἶχε νὰ φοβηθῇ τίποτε ἀπὸ κανένα, ἐφόσον αὐτὸς ἦταν ἐκεῖ, ἔτοιμος νὰ τὴν ὑπερασπισθῇ.

Εἶχεν ἀφήσει τὰ πινέλλα του, πού τὸ χρῶμα τους ξεχώριζε ἀνάμεσα στὴν χλόη. Σὲ μιὰ στιγμή τὰ μάζεψε, ἔκλεισε τὸ κουτὶ, ἐδίπλωσε τὸ καθαλὲτο καὶ κάθισε κοντὰ της. Ἐὰν ἔκανε πολὺν καιρὸ γιὰ νὰ ἀποφασίσῃ, ἤθελε τοῦλάχιστον νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς εὐκαιρίας πού τοῦ παρουσιάσθηκε.

Τότε ξανακατεβαίνοντας ἀπὸ τὸ δένδρο ὁ Δὸν Κιχώτης, ξαπλώθηκε στὸν ἥλιο καὶ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ κατόρθωμά του, ἀποκοιμήθηκε.

Μετάφρασις Α. Κ.

JAMES FRANCIS DWYER

Ἀπόγνωση

Τί θὰ ὠφελῇσαι, ἀλλοίμονον, ἂν ἦρθα ἐδῶ νὰ γείρω,
Ἐδῶ, πού ἀπλώνει ἀσίγαστος ὁ θόγγος τῶν κυμάτων.
Δὲν μοῦ τοὺς πνίγει τοὺς λυγμοὺς ἡ ἄγρια τρικυμία τῶν
Καὶ δὲν γλυκαίνει ἡ πίκρα μου μέσ' στῶν φυκιῶν τὸ μῦρο....

Τόσο τὸ βλέμμα ἐπίμονα στὸν ἄμμο ἔχῳ σκύψει
Τόσο, πού δὲν μπορῶ νὰ δῶ πιά τ' οὐρανοῦ τὸ χρῶμα...

Καὶ δὲν ἡξέρω, ἀπάνω μου, ἂν εἶν' τὰ νέφη ἀκόμα
Ἦ μήπως ἄστραψε ἄξαφνα, ἕνα ἄστρο ἐκεῖ στὰ ὕψη!...

ὦ, νᾶταν, Θεέ μου, βολητὸ γιὰ μιὰ στιγμή τὰ μάτια
Ἀπὸ τὴ γῆ νὰ σήκωνα πρὸς τὸν γλαυκὸ αἰθέρα.
Ἴσως τὸ φῶς πού ἐπόθησα ν' ἀνάψῃ ἐκεῖ μιὰ μέρα
Καὶ νὰ θερμάνῃ τῆς ψυχῆς τὰ ἐρημωμένα πλάτια...
Μὰ δὲν τολμῶ στὸν οὐρανὸ νὰ ὑψώσω πλέον τὰ μάτια!...

ΜΑΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΑ

Amore Per un giorno....

Σὰν τὰ πύρινα φιλιὰ του
στέλν' ὁ ἥλιος στὸ λουλούδι
στ' ἀνοιχτὰ τὰ πέταλά του
σιγοτρέμει, λές, τὸ χνούδι.

Τὸ ἐρωτικὸ του χᾶδι
ὅλη μέρα τοῦ χαρίζει,
ὥς που ἔρχεται τὸ θράδυ
κι' ἡ νυχτιά τὸ τριγυρίζει...

Ἡ νυχτιά με μαῦρα νέφη
σκέπασε τὸν οὐρανὸ,
βροχή-σίφουνας πού πέφτει.
Καὶ τὸ ἄλλο πρωῒνὸ,

τῶθρε πειὰ ξεφυλλισμένον
κι' ἴσως καρτεροῦσ' ἀκόμα
τὸ στερνὸ φιλί, γερμένο
ὥς τῆς ρίζας του τὸ χῶμα.

Πῶς με τὸ χαμὸ τοῦ ρόδου
σμίγ' ἡ σκέψι μου θλιβή,
σὰν νὰ ἤμουναι τὸ ρόδο
κι' ἦσουν ἡ νεροποντή...

ΝΙΝΑ Ν. ΚΟΡΟΠΟΥΛΗ

Τί εἶναι ἡ Ἀγάπη

Πάνω σὲ κάμπους καὶ θουνὰ
γιὰ ναῦρω τᾶλλα τὰ πουλιά,
πέταξα νὰ ρωτήσω
τ' εἶν' ἡ ἀγάπη νὰ μοῦ ποῦν,
μ' αὐτὰ τὸ ἴδιο με ρωτοῦν,
τί νὰ τοὺς ἀπατήσω ;

Πᾶω ξανά στὶς γειτονιές
ἀνθρώπους νὰ ρωτήσω
καὶ μ' ἀπαντοῦν, ὦ συμφορά!
δὲν εἶναι γέλια καὶ χαρὰ
μονάχα καὶ λουλούδια,
μὰ ἔχ' ἡ ἀγάπη στεναγμούς,
θάσσανα, δάκρυα, σκοτωμούς
καὶ θλιβερά τραγούδια!

Τρέχω τὸ ταῖρι μου νὰ θρῶ
καὶ με λαχτάρω τὸ ρῶτῶ.
Κι' ἐκεῖνο σὰ μ' ἀγκάλιασε,
τ' εἶν' ἡ ἀγάπη φῶς μου ;
μοῦ εἶπε κι' ἀναγάλιασε:
«Εἶναι τὸ φῶς τοῦ κόσμου!»

ΑΡΣΕΝΗΣ ΣΑΜΟΪΛΙΔΗΣ

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ο αλύγιστος και σεμνός άνθρωπος των γραμμάτων, που χάθηκε τόσο ξαφνικά μέσα στην άκμή του, ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου, με το βαθύ και έκφραστικό βλέμμα, με το σαρκαστικό μειδίαμα και τη σφικτοδεμένη κουβέντα, θα μ'ας μείνει πάντα στη μνήμη. Το ύφος είναι ο άνθρωπος και ο Ζαχαρίας ήταν αυτός, σ'ε, τι έγραφε. Η πέννα του ήταν σμίλη, το χαρτί μάρμαρο, που σκάριζε τις λέξεις και τα νοήματα. Δούλευε τη φράση του με μόχθο, και κατ'όρθωνε ποτέ να μην την κουράσει. Ανάγλυφα από ελληνική ζωοφόρο είναι τα γραφόμενά του, γιατί κατείχε θαυμάσια την ελληνική γλώσσα και η δημοτική, που έγραφε ήταν αποτέλεσμα βαθειάς μελέτης. Το απέρριπτον ύφος θα μείνει υπόδειγμα στη νέα γενιά και το έργο του αθάνατο.

Ένα ποίημα από τη συλλογή του «Θεία Δώρα», «Εὐθανασία», που δημοσιεύει σήμερα η «Ελληνική», νομίζει κανείς πως το έγραψε σ'αν προαίσθημα πως κι' αυτός θα είχε το ίδιο τέλος, που αν για εκείνους που τον γνώρισαν ήταν σκληρός, για τον ίδιο ήταν ένας ωραίος θάνατος. Και άξιζε να χαραχθούν στην πλάκα του τάφου του οι τελευταίοι στίχοι από το ποίημα «Προσευχή του ταπεινού»:

«Εὐδόκησε ν' αφανιστῶ χωρίς νὰ ξαναζήσω.
»Σ' εὐχασιστῶ γὰρ τὰ θουνά και γὰρ τοὺς
κάμπους ποὺ εἶδα».

Α. Π. Ρ.

Εὐθανασία

Ήταν στη Ζάκυνθο... χλιαρό, άπαλό τὸ μεσημέρι.
Μὲς σὶὸ χειμῶνα ἀνάσαινε ξανθὸ τὸ καλοκαίρι.
"Απλωνε ὁ ἥλιος τὰ χρυσὰ στρωσίδια στοὺς
ἐλαιῶνες,
Κρεμοῦσαν οἱ κληματαριεὺς τὰ πορφυρὰ στα-
φύλια,
Στὶς φράχτες ποὺ ἀνεβαίναμε τρυγῶντας ἀνε-
μῶνες,
"Επαίξε ἡ σπίθα τοῦ φωτός και τῶν πουλιῶν ἡ
τρίλλια.

**

Κι ὁ κυνηγὸς σημάδεψε και μὲ τὴν τουφεκία
του,
Ποὺ ἀρμονιζότανε κι αὐτὴ μὲς στὴν ὠραία
μέρα,
Στὸν ἀλαφρὸ λιγόθυμον ἀνασασμὸ τοῦ ἀέρα,
Δυὸ μαῦρα σπαθωτὰ φτερά κατέθηκαν μπρο-
στά του.

**

Μακαρισμένος θάνατος τὸν ἔρριξε στὸ χῶμα
Τὸν κότσυφα τὸν σφυριχτὴ στὴν ὥρα ἀπάνω,
του
Τὸ λαμπερὸ του θύτιζε κεχριμπαρένιο στόμα
στὸ μέλι ἑνὸς καρποῦ.

† ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ἀπὸ τὰ Θέατρά μας

ΗΜΙΚΡΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

Ἰω. Γκαλσγουόρθ. «Αγῶνας γιὰ ἓνα τομάρι».

Θωμᾶ Μπουσατέσκου. «Τίτανικ Βάλς».

Τὸν Ἀγγλο συγγραφέα Τζὼν Γκαλσγουόρθ τὸν ἀγνοοῦμε σχεδὸν στὸν τόπο μας. Παίχθηκε θέατρο τὸ κοινωνικὸ δρᾶμά του «Καθῆκον», παίζεται τώρα στὸ ἡμικρατικὸ ὁ «Αγῶνας γιὰ τὸ τομάρι». Ἀλλ' ὁ Γκαλσγουόρθ, τιμημένος λίγο πρὶν πεθάνῃ μὲ τὸ βραβεῖο Νόμπελ τοῦ 1932, εἶναι κυρίως ἓνα μεγάλο ταλέντο ἐπικοῦ, παρὰ δραματοῦργο. Εἶναι μιὰ δόξα τοῦ Ἀγγλικῶ μυθιστορήματος, παρὰ τοῦ Ἀγγλικῶ

θεάτρου, ἀν και αὐτὸ τοῦ τὸ ἀμφισβητοῦν στὸν ἴδιο τὸν τόπο του. Ἀγγλος κριτικὸς γράφει, ὅτι «Ὁ Γκαλσγουόρθ ὑπῆρξε ἓνας καλὸς καλλιτέχνης τῆς δευτέρας σειρᾶς, ποὺ τὸν παρηρμήνευσαν ὡς μεγαλοφυΐα».

Ἀπὸ τὰ μυθιστορήματά του, στὴ γλῶσσα μας ἔχει μεταφρασθῇ μονάχα ἓνα τοῦ πρωτόλειο ἡ «Βέλλα Ροῦμπεκ», ποὺ ἀχνά ἀντιπροσωπεύει τὸν συγγραφέα τοῦ «Θρύλου τῶν Φόρσαϊτ». Σ' αὐτὴν κυρίως τῇ μεγάλῃ του ἐπικῇ

σύνθεσι και σ'ε μερικὲς ἄλλες ἀκόμα, ὁ Γκαλσγουόρθ ζώντανε μὲ πλαστικὴ δύναμι, μὲ λεπτὴ εὐαισθησία και σπάνια κριτικὴ ἀντίληψι τὸ ἀστικὸ περιβάλλον και τὴν παρηκμασμένη κοινωνία τῶν ἀριστοκρατῶν. Ἐπλάσε τύπους ἀστῶν γεμάτους ἐγωῖσμὸ και φιληδονία, ὑποκριτὰς και ἀπληστους, και δίπλα τοὺς ὑπάρχεις φωτισμένες ἀπὸ γνήσιο ἀνθρωπισμὸ. Ἀντίκρουσε ὁμῶς και γενικώτερα στὸν ἀνθρωπο τὸ βασικὸ σπέρμα τοῦ καλοῦ και κακοῦ και τὴν ἐνστικτὴ ἀντίδρασί του στὰ κοινωνικά και φυσικά ἐμπόδια τῆς ζωῆς. Ἐνδιαφέρουσα φυσιογνωμία τοῦ σύγχρονου Ἀγγλικῶ θεάτρου, ἀν δὲν φθάνη τὴν ὑψηλὴ πνευματικὴ ἀξία ἑνὸς Μπέρναρ Σῶ, ἀνήκει ὡς τόσο στὴν πλειάδα τῶν καλῶν δραματοῦργων, ποὺ στὰ τέλη τοῦ περασμένου αἰῶνα και στὶς ἀρχὲς τοῦ τωρινοῦ ἀναζωογόνησαν τὴν Ἀγγλικὴ δραματικὴ τέχνη.

Ἐνας ἀδρός, μὰ μονότονος ρεαλισμὸς κυριαρχεῖ στὰ ἔργα του. Ἡ τεχνικὴ του σύμφωνη μὲ τὶς ἀπαιτήσεις τῆς νεώτερης δραματικῆς τέχνης στὶς ἀρχὲς τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα. Ἡ πλαστικότητα τῶν τύπων του ἀξιόλογη. Ὁ μῦθος του συναρπαστικός. Ἀλλὰ τὸ πνευματικὸ περιεχόμενο τῶν δραμάτων του παρουσιάζει—παράδοξως γιὰ τιμημένη μὲ βραβεῖο Νόμπελ προσωπικότητα—ἀσθενέστατα σημεία. Στὴ σκηνὴ συνεχίζει ὁ Γκαλσγουόρθ τὸν ἀγῶνα του κατὰ τοῦ φαρισαϊσμοῦ. Προσπαθώντας ὁμῶς νὰ μείνῃ ἔξω ἀπὸ τὶς περιοχὲς ἔργου μὲ θέσι, κρατᾷ ἀντικειμενικὴ στάσι, και ἀφίνει στοὺς ἥρωές του νὰ ἀλληλοκρίνονται, νὰ ἀπηχοῦν τὰ φιλοσοφικά και κοινωνικά προβλήματα τῆς ἐποχῆς μας, και νὰ ἐξάγουν συμπεράσματα, ἀνεξάρτητα ἀν συμφωνοῦν μὲ τὶς προσωπικὲς ἀντιλήψεις τοὺς.

Ὁ «Αγῶνας γιὰ τὸ τομάρι» εἶναι ἓνα ἔργο εὐχάριστο, τεχνικὸ ἄρτιο ἀπὸ ἀπόψεως ἀρχιτεκτονικῆς, μὲ σφικτοδεμένες σκηνὲς και ἀμείωτο ἐνδιαφέρον στὴ σκηνικὴ δρᾶσι, στερημένο ὁμῶς ἀπὸ θαυμάσι πνευματικότητα και οὐσιαστικὸ περιεχόμενο.

Ὅπως τὰ περισσότερα ἔργα του, κινεῖται μέσ' στὰ κοινωνικά πλαίσια. Εἶναι ὁ ἀγῶνας δύο τάξεων, τοῦ ἀστισμοῦ, ποὺ ἐκπροσωπεῖ ὁ Χόρντπλοερ, και τοῦ παρακμάζοντος ἀριστοκρατισμοῦ, μὲ ἐκπρόσωπο κυρίως τὴν κυρία Χίλκριστ και ὡς ἓνα σημεῖο τὸν ἀνδρα τῆς, ὁ ὁποῖος δὲν ὑψώνει τὸ ἀνδρικό του ἠθικὸν ἀνάστημα νὰ συγκρατήσῃ τὴ γυναῖκά του, ποὺ ἀγωνιζομένη γιὰ τὸ τομάρι, γιὰ τὸ ὑλικὸ συμφέρον, παρὰσύρεται σ'ε ταπεινὲς μηχανορραφίες.

Γιὰ τὴν ἐρμηνεία τοῦ ἔργου χρησιμοποιοῦθηκα οἱ ἠθοποιοὶ τοῦ πρώτου πημήματος τοῦ θιάσου Κοτοπούλη, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς κ. κ. Λογοθετίδη και Παπᾶ. Ὁ κ. Β. Λογοθετίδης πλούσιο και αὐθόρμητο κωμικὸ ταλέντο, εἶναι πραγματικὰ αἰμίμητος σ'ε ἀπλὲς κωμωδίες, ποὺ μοναδικὸ σκοπὸ τοὺς ἔχουν τὴν τέρψι τοῦ θεατῆ και μερικὲς φορὲς ἀκόμα σ'ε ρόλους χαρακτηριστικῶς τυπίστα. Μ' εὐκίνητη μάλιστα και κωμικὴ κίνησι, μὲ ποικιλία τόνων φωνῆς, και μὲ μεγάλη φυσικότητα και ἀπλότητα στὸ παίξιμο. στοὺς ρόλους αὐτοὺς ἔχει τὴν εὐχέρεια νὰ δημιουργῇ κωμικοὺς τύπους, ποὺ προκαλοῦν τὸ πλατὺ και ἀβίαστο γέλιο τῆς πλατείας. Πολλὲς φορὲς ὁμῶς ἡ μεταπήδησί του ἀπὸ τὴ φάρσα σ' ἔργα πνευματικώτερα, μὲ περισσότερες ἀξιώσεις συνθετικοῦ παιξίματος, προδίδει τὴν προσπάθειά του νὰ κατανικήσῃ τὶς ὀρισμένες ἐλλείψεις σ'ε θαθύτητα και πλαστικότητα τῆς θεατρικῆς του φύσης και τὸν ἀπομακρύνει ἀπ' τὴ σωστὴ γραμμὴ τῆς ἐρμηνείας τοῦ ρόλου του. Ἐτσι ἀναγκάζεται νὰ τὴ μεταβάλλῃ τὴν ἀληθινὴ του οὐσία και, μὲ ἐξωτερικά ἐφόδια, νὰ προσαρμόζει τὸ ρόλο του στὰ ἴδια σκηνικά του μέσα.

Ὁ ρόλος τοῦ Χόρντπλοερ, ποὺ ἀνέλαβε, πιστεύομε πως δὲν εἶναι ἀπλῶς ρόλος κωμικοῦ. Ἀπαιτεῖ μεγαλύτερη δραματικὴ σύνθεσι και δραματικὰ ἐπίσης προσόντα. Ἡ ἐρμηνεία ὁμῶς τοῦ κ. Λογοθετίδη ὑπεγράμμισε χαρακτηριστικώτατα θέσια, τὰ κωμικά του στοιχεία, μὰ παρημέλησε ὁλότελα τὶς δραματικὲς του στιγμὲς, ποὺ δὲν ἦταν λίγες, μὰ οὔτε και εὐκόλες. Ὁ κ. Γ. Παπᾶς δὲ χρειάσθηκε καβόλου νὰ κοπιάσῃ γιὰ τὴν ἐπιτυχία στὸ ρόλο τοῦ Χίλκριστ, τοῦ εὐγενοῦς γαιοκτήμονος. Μὲ τὴν σκηνικὴ του ἀνέσι και εὐγένεια ἀπέδωσε ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰ τὸν τύπον τοῦ ἀριστοκράτη, και ἀβουλοῦ οἰκογενειάρχῃ, ποὺ διευθύνεται ἀπὸ τὴ θέλησι τῆς γυναῖκάς του. Ἡ κ. Μπασιτὲ δὲν εἶναι ἀκόμα ὀριμὴ γιὰ ρόλους τῶς ἐκτάσεως, ὅσο τῆς ἐπιβάλλουν οἱ ἀνάγκες τοῦ θιάσου. Ἡ θεατρικὴ τῆς κατάρτισι και ἡ τεχνικὴ τῆς πολὺ ἀπέχουν ἀπὸ τοῦ νὰ δώσουν, παρ' ὅλη τὴν καλὴ τῆς πρόθεσι, ἓνα ὁλοκληρωμένο θεατρικὸν τύπο. Ἡ κ. Λώρη, μὲ τὴ δροσερὴ και εὐχάριστῃ ἐμφάνισι τῆς, ἐξελίσσεται πάντα ἱκανοποιητικὰ. Γιὰ μιὰ τεχνικώτερη ὁμῶς ἀπόδοσι τῶν ρόλων τῆς, θὰ ἔπρεπε νὰ καλλιεργήσῃ προσεκτικώτερα τὴ φωνή τῆς, ποὺ κάποτε μὲ τὶς ψηλὲς τῆς νότες κινδυνεύει νὰ γίνετα ἀντιθεατρικὴ και ξεφεύγει σ'ε ψηλότερους τόνους, ἀντὶ γιὰ θαυότερους.

Ὁ κ. Ζερβός, ταλέντο ἀναμφισβήτητο, νομί-

ζομεν, ότι έλληνοποίησε κάπως τον τύπο του, με την υπερβολική υπογράμμισί του. Γενικά όμως ή έρμηνεία του έπιτυχημένη και δημιουργική: 'Η κ. Μιράντα Μυράτ απέδωσε με τη συνήθη της δύναμι το ρόλο της Χλώς. 'Η έργασία του κ. Κούν λιγώτερο αίσθητή από άλλες φορές. 'Η μετάφρασι του κ. Σκουλούδη εύχάριστη.

**

Ο έπίσημος τόπος, που δόθηκε στο γεγονός του άνεβάσματος ενός ρουμανικού έργου στην έλληνική σκηνή, ξυπνά το ενδιαφέρον για μία ουσιαστικώτερη πνευματική γνωριμία με τη ρουμανική θεατρική τέχνη. Οί δεσμοί μας με το ρουμανικόν έθνος στον τομέα του θεάτρου είναι ιστορικά τουλάχιστον, σημαντικοί, γιατί στις θεατρικές παραστάσεις των 'Ελλήνων της Ρουμανίας, τον περασμένον αιώνα, όφείλονται και οί άπαρχές του ρουμανικού θεάτρου. Γι' αυτά όμως θα μιλήσωμε μιάν άλλη φορά' σήμερα θα ασχοληθούμε μονάχα με το «Τίτανικ Βάλες», το έργο του Μπουσατέσκου, που με λύπη μας διαπιστώσαμε, ότι ήταν άποτυχημένη ή έκλογή του, για μία πρώτη μάλιστα έπίσημη γνωριμία του ρουμανικού θεάτρου στον τόπο μας. Γιατί, ενώ μάς δίνει μία καλή πρώτη πράξι με άρκετά καλά θεατρικά εύρηματα, ακολουθούν δύο άλλες, ή μία χειρότερη από την άλλη. Με συνεχή πτώσι οί σκηνές έναλλάσσονται ασύνδετες, αψαίρετες και άτεχνες, με μόνον μερικά σπινθηρίσματα καλών διαλόγων και εύφυλογίες φθηνού πνεύματος. 'Η θέσι του έργου με το τελευταίο ίεραποστολικό κήρυγμα του πρωταγωνιστή περί οικογενειακής άρμονίας και ήρεμίας, κοινότητα και χωρίς ενδιαφέρον. Οί τύποι του έργου συνολικά ψυχρά κατασκευάσματα, χωρίς θαύτητα και πλαστικότητα. 'Η διαγραφή τους, καλά ξεκινημένη από την πρώτη πράξι, που υπέσχετο πολλά, ώχρισσε άργότερα, για να έγκαταλειφθή στο τέλος και να εξαφανίση κάθε ίχνος ψυχολογικής συνεπείας και ανθρώπινης όλοκληρώσεως. Είναι προφανές πως ό κ. Μουσατέσκου δέν θέλησε να γράψη ένα έργον άπλως με σκηνική έπιτυχία. Είχε καλύτερη πρόθεσι. Και αυτό το άποδεικνύει ή πρώτη πράξι. 'Η καλή του διάθεσι ως τόσο υπέκυψε στην έλλειψι πνευματικότητας, θαύτητας και συνθετικής όμοιογενείας.

'Η έρμηνεία του έργου θα μπορούσε με καλύτερη διανομή ρόλων να βοηθούσε περισσότερο το έργο και να απέκρυπτε τις τόσες αδυναμίες του.

Πάντως οί ήθοποιοί του θιάσου Κοτοπούλη, με την βοήθεια και του κ. Κούν, ιδίως στην πρώτη πράξι, όπου έδωσε κάποιαν άτμόσφαιρα—γιατί υπήρχε το έδαφος να τη δώση—προσπάθησαν φιλότιμα να έμψυχώσουν όσο καλύτερα μπορούσαν τους ρόλους τους. Και ό κ. 'Αρώνης, χάρις στο ταλέντο του και στο ρόλο του, τον μόνο που μαζί με το ρόλο της κόρης του Τζέννας, είχε πλάσει με περισσότερη συνέπεια ό συγγραφέας, επέτυχε να παρουσιάση ίκανοποιητικά τον τύπον του μικραστού, που άτολμος, καθώς παρουσιάζεται και έπιφυλακτικός, βρίσκει ως τόσο την πρέπουσα στιγμή να έπιβάλη τη θέλησί του στη μοντερνίζουσα οικογένειά του, την παραδαρμένη από τον άναπάντεχο πλουτισμό της. 'Η κ. 'Αρώνη έπίσης απέδωσε το ρόλο της με όση εύκολία της επέτρεψε ή περίεργη και άσταθής διαγραφή του από το συγγραφέα. 'Η κ. Ρίτα Μυράτ συμπάθης και τελευταίως ίκανοποιητικά, ξεελισσόμενη. Όσο για την κ. Στεφανίδου ήταν κυριολεκτικώς άσυγκράτητη, έκτός από την πρώτη πράξι, που την εύνοούσε πολύ ή άναγκαστική άκίνησία του ρόλου της. Παρόμοιοι ρόλοι δέν άπεδίδονται με συνεχή και άσκοπη κίνησι, αλλά με πολλά άλλα σκηνικά μέσα, τα όποια θα έπρεπε πια να γνωρίση. 'Η κ. Χαλκούνη, παρά την έπιτυχημένη της μάσκα γρηάς, διατήρησε φωνή νέας, παρ' όλο το σπασμένο φυσικό της τόνο. Έπιτυχημένες δημιουργίες ήταν της δνίδος Φρόσως Κοκόλα και του κ. Τάκη Γαλανού. Χαρακτηριστικός έπίσης ό κ. Βλαχόπουλος, 'Η έκλογή του κ. Φωτοπούλου για το ρόλο του λοχαγού Σταματέσκου θαρύνει έντελως το σκηνοθέτη. 'Η δέ φυσική άδεξιότης και σκηνική άπειρία του κ. Ι. Καλλέγη, τον έβοήθησαν σε μία έπιτυχημένη άπόδοσι του ρόλου του.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ι. ΚΑΚΟΥΡΗ

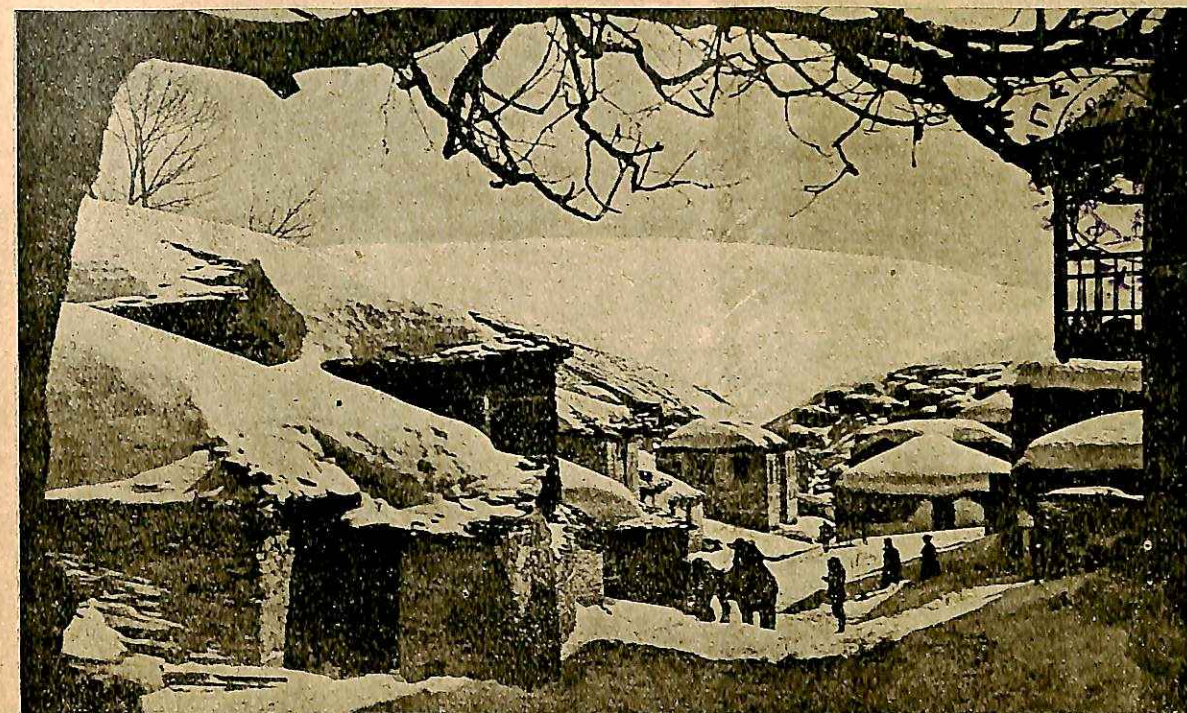
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Πιστεύω ότι δέν δυνάμεθα να ζήσωμεν καλύτερον ή έν τη προσπάθειά της θελιτώσεως ήμών αυτών, ούδε να εύρωμεν άλλην τέρψιν από αυτήν την όποιαν μάς δίδει ή καθαρά συνείδησις.

Σωκράτης

— Κόσμημα της γυναικός είναι ή θραχυλογία στολισμός της δέ ή άπλη ένδυμασία.

Δημόκριτος

Το Βέρμιον όπου έγιναν τελευταίως άγώνες χιονοδρομίας.

'Η φωτογραφία μάς παρεχωρήθη εύγενώς από τον κ. Κ. 'Ελευθερουδάκη

'Απλή Προσφορά

Κάτου από τη μεγαλόπρεπη φτελιά, πλάι στο
πηγάδι,
γερτό στ' άδρά της ξωρίζα σε φέρνει ό στο-
χασμός μου,
φτωχέ πατέρα, όταν τ' άχνό γύρω άπλωνόταν
θράδυ
και σκόλενες από τη δουλειά του χωραφιού
μας...
Σου άρεζε πάντα την παληά και καπνιστή σου
πίπα,
την ώρα αυτή, μ' εύωδιαστό ταμπάκο να γιο-
μίζεις
κι' έτσι ρουφώντας τον καπνό, του κάματος
τον γύπα
—στά κύτταρά σου που άπληστα θοσκούσε—να
ναρκώσεις...
'Αλήθεια!... Έτσι γαλήνιος ως φάνταζες και
πρός
κι' ως σου φωτούσε τη μορφή χλωμή ή ρεμβή
σελήνη

μιάν άύλη εικόνα βιβλικήν από των καιρών το
χάος,
πως μου ζωντάνευες, φτωχά, με τη θωριά σου
έκείνη...
Κι' άπέ στ' άχυροσκέπαστο καλύβι κύτταες
μέσα,
άν είχε ή «Βλάχα» στο παχνί σανό, και τ' άρ-
νιά χόρτα
κι' αυτά σά να σ' όσφραίνονταν με την άψιάν
άνάσα,
μακρόσυρτη και χαρωπή κραξιά τα δόλια ά-
φίνα...
Τώρα ό χειμώνας τη φτελιά μάδησε—κι, έσύ
λείπεις!...
τά ξωρίζα της σκέπασαν τα σαπισμένα φύλλα
και πάγω από το πέτρινο πηγάδι—στοιχειό
λύτης—
σεί τα ξερόκλαδα ή φτελιά με δέος κι' άνατρι-
χίλα...

('Από τα «Τραγούδια του Πατέρα μου»).

ΧΡΗΣΤΟΣ Κ. ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ

Ἡ προπαγάνδα γιὰ τὴ διάδοση τῆς πατάτας στὰ Ἑφτάνησα ἐπὶ Ἀγγλοκρατίας

ὕπο Μαριέττας Ἑπτανησίας

Στὸν Ἑλληνικὸν Ἀγῶνα, εἶναι γνωστὸ πὺς οἱ Ἑπτανησιοὶ προσέφεραν ὅσο μπορούσαν περισσότερα σὲ ἔμψυχο καὶ ἀψυχο ὑλικό. Ὅσο ἔβλεπαν νὰ ἐνδοκιμῇ ἡ Ἐπανάσταση, ἡ χαρὰ τους ἦταν ἀπερίγραπτη. Θεωροῦσαν κίβλα ἰδρυμένο τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος, ἐνωμένο, καὶ πίστευαν, πὺς μιά ἀπὸ τὶς βασικότερες πηγὲς τῆς μελλοντικῆς εὐημερίας του ἦταν ἡ ἀνάπτυξη τῆς γεωργίας. Σὲ εἰδικὰ φυλλάδια λοιπὸν ἀνέπτυσαν τοὺς καλύτερους τρόπους γιὰ τὴν καλλιέργεια τῆς γῆς καὶ τὴ μεγαλύτερη ἀπόδοσή της, γιὰ νὰ τοὺς μάθει «ἡ πατρίδα τους», νὰ ἀναπτυχθεῖ ὁ γεωργικὸς κλάδος, κ' ἔτσι νὰ ὠφεληθεῖ ἡ «γλιανταῖσις θήμασι ἀνακαίνισις τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους».

Μεγάλῃ διαφημιστικῇ ἐντυπῇ κίνησῃ, ἔγινε γιὰ τὴν πατάτα, ἰδιαίτερα. Δὲν θὰ ἐπεκταθοῦμε ἐδῶ μὲ ὅσα λένε, γιὰ τὴν καλλιέργειά της, γιὰτὶ φυσικὰ μᾶς εἶναι ἤδη γνωστὴ στὶς ἡμέρες μας. Γιὰ τότε ὅμως ἦταν κάτι καινούριο. Εἶναι ὅμως ἀξιοσημείωτα τὰ παραινεντικά λόγια ποὺ οἱ ἀγνωστοὶ συγγραφεῖς στὰ ἀνυπόγραφα φυλλάδια τοὺς ἀραδειάζουν νὰ νὰ κάμουν τοὺς, ὅπου νᾶναι, λεύτερους Ἑλληνες, ν' ἀγαπήσουν τὴν πατάτα. Δὲν πρέπει νὰ ἐρεθίσῃ οὔτε στάλα χώρας γῆς ἀκαλλιέργητη. Καὶ ἡ πατάτα δίνει τὴν εὐκολία ποὺ μπορεῖ νὰ φυτευθεῖ παντοῦ, σὲ κάθε μέρος ἀχρηστο γι' ἄλλῃ καλλιέργεια, καὶ σὲ ἀγροὺς σκληροὺς καὶ ἀδιάβατους, καὶ στὶς κορυφὰς τῶν ὄρων καὶ πὺς λόφων, καὶ γύρω ἀπὸ τὰ χωριάτοσπιτα. καὶ στὶς ἀκροποταμιές, καὶ ἀνάμεσα σ' ἄλλα χορταρικά, π. χ. κουνουπιδία, ράπανα, κ. ἄ., γιὰτὶ ἡ σκιά της προφυλάσσει τὰ τρυφερά χόρτα ἀπὸ τὸν πολὺν ἥλιο καὶ τὰ θλαυερὰ ἱντομα.

Ὡστε ἡ πατάτα μπορεῖ νὰ διαδοθεῖ πολὺ, χωρὶς νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἄλλῃ καλλιέργεια. Ἀπ' ἐναντίας μάλιστα. Στὸ χωρὸ ποὺ θὰ φυτέψουν τὴν πατάτα πρέπει νὰ ρίξουν μαζὶ μὲ τὴν κοπριά τῆς ἀγελάδας ποὺ τὴν ὠφελεῖ πολὺ, καὶ λίγη μαρμαρόσκονη ἢ ἀσβέστι.

Καὶ ἀναφέρει ἕνας, πὺς στὴν Ἀγγλία πειραματίστηκαν ὡς λίπασμα τῆς πατάτας γύψο μὲ ἀσβέστι, ἀντὶ κοπριάς καὶ εἶχε τριπλάσια ἀπόδοσι.

Ἄλλος λέει πὺς τὰ εἶδη τῆς πατάτας σ' ἄλλες χώρες εἶναι πάμπολλα καὶ θάπρεπε νὰ διαδοθοῦν καὶ στὴ χώρα μας. Ἄλλος προσπαθεῖ νὰ ἀναπτύξῃ τὴ χρησιμότητα τῆς πατάτας ὅχι μόνο ὡς φαγητό, ἀλλὰ καὶ στὴ βιομηχανία καὶ περιγράφει πὺς ὁ Ἰταλὸς Τσουχίνι κατάρθωσε νὰ φτείαχνε ἔξοχο οἰνόπνευμα, καθὼς καὶ κόβει πρῶτης τάξεως, ἐνῶ ὁ Ἀγγλὸς Σαίφερ ἔφτειαξε χαρτὶ θαυμάσιο ἀπὸ πατάτα, ἀφινοντάς τὴν πρῶτα νὰ ξεβλαστήσῃ.

Ἀλλὰ πρὸ πάντων ἡ προσοχὴ τῶν Ἑπτανηνίων στράφηκε στὸ νὰ διαδόσῃ τὸν ἑλληνικὸ λαὸ τὴν πατάτα ὡς τροφή του. Γι' αὐτὸ δημοσιεύουν πάλι σὲ φυλλάδια πολλοὺς τρόπους νὰ μαγειρεύουν τὴν πατάτα. Ἀπὸ τὴν ἀρκετὰ μεγάλην αὐτὴ ποικιλία παίρνω τὶς μᾶλλον ἀγνωστες καὶ σήμερα ἀκόμη.

Μακαρόνια ἀπὸ πατάτες. Πρῶτα θράζουν οἱ πατάτες σὲ ἀρκετὸ νερό, μὲ τὶς φλούδες. Χωριστὰ ἔχετε καὶ θράζει συγχρόνως ἄλλο νερό, ἐπίσης ἀρκετό, ποὺ θὰ χρησιμεύσει στὸ ζύμωμα. Ἀμα θράσουν οἱ πατάτες τὶς ξεφλουδίζετε, τὶς λιώνετε σὺν τὸν πορὲ καὶ τὶς ρίχνετε στὸ ὕδατο νερό, ἀνακατώνοντάς τὶς ἀδιάκοπα μ' ἕνα ξύλινο κουτάλι. Πρέπει νὰ ρίψετε τότε καὶ λίγο ἀλεύρι καλὸ, γιὰ νὰ σφίξει, νὰ γίνῃ ἕνας πολτός πηκτός, συμπυκνωμένος.

Τότες ἀπλώνετε τὴ ζύμη σὲ μιά καθαρὴ σενίδα ὡς ποὺ νὰ κρῶσει. Ἐπειτα τὴν κόβετε λωρίδες μακρουλὲς καὶ τὶς τυλίγετε σ' ἕνα στρογγυλὸμακρο ξύλο στὸ σχῆμα τοῦ μακαρονίου. Τὰ μακαρόνια εἶναι ἔτοιμα. Θὰ γίνουν νοστιμώτερα ἂν θράσετε τὶς πατάτες σὲ μισὸ νερό καὶ μισὸ γάλα.

Μπουρέκια ἀπὸ πατάτες. Βράζετε τὶς πατάτες καλὰ σὲ ἀρκετὸ νερό. Ὑστερα τὶς λιώνετε καλὰ ἢ μὲ τὸ χέρι ἢ μ' ἕνα ξύλινο κουτάλι. Θὰ λιώσουν πολὺ καλύτερα καὶ συντομώτερα ἂν ρίξετε καθὼς τὶς ζυμῶντε λίγο ἀλεύρι καλῆς ποιότητος. Ἀφοῦ λοιπὸν λιώσουν καλὰ, ρίχνετε μέσα σταφίδες, κουκουναρία, φέτες κίτρου καὶ τὸ ἀνάλογο βούτυρο. Ἀμα δουλέψετε λίγο τὰ πλάσετε σὲ μικρὸ σχῆμα σὺν κουλουράκια καὶ τὰ θάζετε σὲ φούρνο ὅχι πολὺ ζεστό.

Πατάτες ἀλμύρα. Βάζετε μιά μεγάλη κατσαρόλα μὲ νερό στὴ φωτιά. Ἐπειτα ἀπὸ τὸ νερό θάζετε μέσα στὴν κατσαρόλα ξύλα σταυρωτά, πυκνά. Ἐπάνω στὰ ξύλα θάζετε τὶς πατάτες, γιὰ νὰ θράσουν μὲ τὴν ἀχνη τοῦ νεροῦ. Μέσα στὸ νερό ρίχνετε πετροσέλινο, δεινδρὸ λίθανο καὶ ἀλάτι. Σκεπάζετε κατόπιν τὴν κατσαρόλα καλὰ. Ὅταν μισοθράσουν οἱ πατάτες τὶς θγάζετε, τὶς κόβετε φέτες καὶ τὶς θάζετε στὸ φούρνο γιὰ νὰ ἀποξηθοῦν. Γίνονται νοστιμώτατες. Μπορεῖτε ἀντὶ νερό, νὰ θάλετε κρεατόζουμο σὲ θράσιμο. Σερβίρετέ τὶς μὲ μιά πικάντικη σάλτσα.

Πατάτες τουρσί. Διαλέγετε πατάτες μικρὲς τόσο, σὺν μισοκάρυδο. Πλύνετε τὶς καλὰ καὶ τρυπήστε τὶς παντοῦ μ' ἕνα πηροῦν. Βάλτε τὶς κατόπιν στὸ ξεῖδι, μέσα σὲ ἀγγεῖα κλεισμένα καλὰ γιὰ δυὸ μῆνες. Τὶς πρῶτες ἡμέρες ἀφήστε τὰ ἀγγεῖα μὲ τὶς πατάτες στὸν ἥλιο. Μπορεῖτε, ἂν θέλετε, νὰ τὶς θάλετε ἀντὶ σὲ ξεῖδι,

σὲ ρακὶ καὶ σ' ἄλλο λικέρ. Γίνονται μάλιστα καλύτερες.

Λουκουμάδες ἀπὸ πατάτες. Ἀνακατέψετε 2)3 πατατάλευρο καὶ 1)3 ἀλεύρι καλὸ. Θάχετε λουκουμάδες νοστιμώτατους.

Ψωμὶ ἀπὸ πατάτες. Κόψετε πατάτες κομμάτια καὶ θάλετε τὶς σ' ἕνα δοχεῖο ζεστὸ ἤδη. Ἀφήστε τὶς στὴ φωτιά χωρὶς νερό, ὡς ποὺ νὰ γίνουν διάφανες. Κατόπιν γίνονται πολὺ εὐκόλα ἀλεύρι, γιὰτὶ τρίβονται καὶ μόνον νὰ τὶς ἀγγίξει κανεῖς. Μὲ τὸ ἀλεύρι αὐτὸ καὶ μὲ σιταρῖσιο προζύμι, γίνονται ψωμὶ καλὸ.

Ἐχετε ἐπίσης πατατάλευρο, ἂν ψήσετε καλὰ τὶς πατάτες, τὶς καθαρίσετε καὶ τὶς τρίψετε. Ἀνακατεύετε καὶ λίγο καλὸ ἀλεύρι καὶ μπορεῖτε ἐξαιρετὰ νὰ κάμετε ἕνα ψωμὶ μισακὸ καὶ νόστιμο.

✱

Οἱ Ἑπτανησιοὶ κτηνοτρόφοι ἀσχολεῖνται ἀπὸ τὴν ἄλλῃ μεριά γιὰ ν' ἀποδείξουν τὴν χρησιμότητα τῆς πατάτας στὰ κτηνοτροφεία.

Βρίσκουν τὶς πατάτες ὡς ἀριστη τροφὴ γιὰ τὰ γουρουνία καὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰ κοτόπουλα. Πρὸ πάντων γιὰ τὰ βόδια, ποὺ πρόκειται νὰ σφαγοῦν συσταίνουν τὶς πατάτες ὡς τὴν καλύτερη τροφὴ γιὰ νὰ παχύνουν. Μέσα σὲ δυὸ βδομάδες παχαίνουν ὑπερβολικά, τὸ δὲ κρέας τοὺς γίνεται πολὺ νόστιμο καὶ ἐλαφρὸ. Συσταίνουν ἀκόμη τὶς πατάτες γιὰ ν' αὐξήσουν τὸ γάλα τῶν προβάτων. Στὸ καθημερινὸ φαί τῆς προβατίνης ν' ἀνακατεύουν καὶ ὡμές πατάτες κομμένες.

Ἀντίθετα, ἂν τὶς τρέφουν μόνο μὲ πατάτες μαγειρεμένες, χωρὶς καμμιὰν ἄλλῃ τροφὴ, θὰ κοπεῖ τὸ γάλα τους, θὰ παχύνουν ὅμως ὑπερβολικά καὶ θὰ δυναμώσουν. Αὐτὸ γίνεται γιὰ τ' ἀδύνατα ζῶα.

Μὲ τὶς πατάτες μποροῦν ἀκόμη οἱ χωρικοὶ νὰ ἐξοικονομήσουν τὸ γάλα τῆς ἀγελάδας τοὺς καὶ νὰ τὸ πουλοῦν, ἔστω κι' ἂν αὐτὴ ἔχει νὰ θρέψῃ μοσχάρῃ ὀχτῶ ἡμερῶν. Μετὰ τὴν ὀγδοή

ἡμέρα μποροῦν νὰ ἐτοιμάσουν γιὰ τὸ μοσχάρῃ πατάτες καλοβρασμένες, λυωμένες πορὲ, μὲ ἀρκετὸ ἀλάτι καὶ φτειαγμένες σὲ μέγεθος αὐγοῦ περισσοτέρου. Πρέπει ν' ἀρχίζουν νὰ δίνουν ἀπὸ ἕνα τὴν ἡμέραν στὸ μοσχάρῃ νὰ κατατίνει.

Ὁ συγγραφεὺς καταλήγει, πὺς πρέπει μόνο οἱ κτηνοτρόφοι νὰ προσέχουν τὶς πρῶτες ἡμέρες ὅλα τὰ ζῶα τους, νὰ μὴ τοὺς δίνουν μονομιάς μεγάλη ποσότητα πατάτας καὶ νᾶναι ἀνακατεμένη μὲ ἄλλα χόρτα, γιὰτὶ ἄλλοιῶς μποροῦν νὰ πάθουν μεγάλες κοιλιακές ἐνοχλήσεις.

Πρὶν τελειώσωμε, παραθέτομε καὶ δυὸ τρόπους κατασκευῆς κόλας ἀπὸ πατάτες.

Πλύνετε καλὰ τὶς πατάτες, κατόπιν τρίψτε τὶς ὅπως τὸ τυρὶ σ' ἕνα τρίφτη. Ἀφήστε τὶς κατόπιν ν' ἀερισθοῦν. Θὰ πάρουν ἕνα ἄλλο χρώμα. Κατόπιν λιώσατέ τὶς μέσα σὲ πολὺ νερό μὲ τὸ χέρι ἢ μ' ἕνα ξύλο. Ἐπειτα ρίχτε τὶς μὲ ὅλο τὸ νερό σ' ἕνα κόσκινο γιὰ νὰ μαζέψετε τὴν κόλλα ἔτοιμη πιά. Τὸ νερό θὰ φύγῃ καὶ ἡ κόλλα θὰ κατασταλάξῃ. Ἐπειδὴ ὅμως θάχει ἕνα κοκκινωπὸ χρώμα, πρέπει νὰ τῆς ξαναρίξετε νερό στὸ κόσκινο καὶ νὰ τὴ ξεβγάλετε ὅσες φορὲς χρειασθεῖ, ὡς ποὺ νὰ γίνῃ κάτασπρη. Μὲ αὐτὴ τὴν κόλλα κολλαρίζονται ἐξαιρετὰ τὰ ἀσπρόρροχα.

Κόλλα γιὰ χαρτιά. Νὰ θράσετε πολὺ τὶς πατάτες καὶ κατόπιν νὰ τὶς τρίψετε μὲ μιά πέτρα. Ρίξτε καὶ λίγο ξεῖδι γιὰτὶ ἄλλοιῶς μπορεῖ μένοντας νὰ κάμουν σκουλήκι. Ἡ κόλλα εἶναι ἔτοιμη.

Καθὼς εἶπαμε καὶ στὴν ἀρχή, οἱ Ἑπτανησιοὶ ἔτρεψαν μεγάλην ἐχτίμησιν στὴ γεωργία. Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἀνώνυμους αὐτοὺς περὶ πατάτας συγγραφεῖς, στὸν πρόλογό του φέρνει μὲ τρόπο μεγάλη δνόμενα: τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου, τοῦ Θεοτόκη, καὶ πιστεύει πὺς τοὺς πλησιάζει κάπως, καταπιανόμενος μὲ τόσο χρήσιμο θέμα.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΕΠΤΑΝΗΣΙΑ

Ἡ χειραφέτησις τῆς ἀγρότιδος

Ὁ φεμινισμὸς ἐξεδηλώθη ὡς τώρα κυρίως στὶς πόλεις, ὅπου χιλιάδες γυναῖκες ἔχουν θρῆ εὐκαιρία νὰ εὐρύνουν τὸν πνευματικὸν τοὺς ὀρίζοντα καὶ νὰ μετέλθουν ἕνα ἐπάγγελμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον μποροῦν νὰ ζήσουν. Τὸ ἔργο τῆς πρῶτης γενεᾶς τῶν φεμινιστριῶν εἶναι μὲγάλο καὶ οἱ νεώτερες, οἱ σημερινὲς γυναῖκες ἀπολαμβάνουν τ' ἀγαθὰ του. Οἱ πρωτοπόρισες ἐκεῖνες ἀνοιξαν τὸ δρόμο μιάς γενικῆς παιδείας καὶ τῆς εἰσόδου τῶν γυναικῶν εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ἐπάγγελα. Οἱ διανοούμενες πληθύνονται ἤδη καὶ στὶς ἐπαρχίες, ἐργάζονται ὡς καθηγήτριες, ὡς ὑπάλληλοι τραπεζῶν, δημοσίων καὶ δημοτικῶν γραφείων. Τὶς βρίσκομε σήμερα ὅχι μόνο στὶς μικρὲς πόλεις, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ στὰ χωριά. Ὅλες αὐτὲς οἱ γυναῖκες θέ-

τουν τὶς βάσεις ἐνὸς δημιουργικοῦ ἔργου πραγματικοῦ καὶ διαρκείας, ποὺ οἱ ἄνδρες δὲν θὰ τὸ εἶχαν κατορθώσῃ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους.

Ἡ ἀνάγκη μιάς εἰδικῆς μορφώσεως, ποὺ εἶναι συνέπεια τῆς προόδου καὶ τῆς ἐπὶ τροπῆς τῶν μοντέρνων ἰδεῶν γιὰ τὴν ἀνατροφή τῶν κοριτσιῶν, ἔγινεν αἰσθητὴ καὶ στοὺς γεωργικοὺς κύκλους. Οἱ ἀγροτικὲς οἰκογένειες, ποὺ εἶναι συνήθως πολύτεκες, ζητοῦν πολλὰς νὰ ἀθῇσουν τὰ παιδιά τους σὲ μίαν ἄλλῃ σταδιοδρομίᾳ, πράγμα ποὺ συμβαίνει συνήθως μὲ τ' ἀγόρια. Τὰ κορίτσια εἶχαν ὡς τώρα τὸ ἰδεῶδες νὰ γίνουν καλὲς μητέρες καὶ νοικοκυρές, χωρὶς νὰ μορφώνονται ἰδιαίτερος ὡς γαιοκτήμονες καὶ ἐπιχειρηματίαι. Ἡ δὲ ὅμως παρατη-

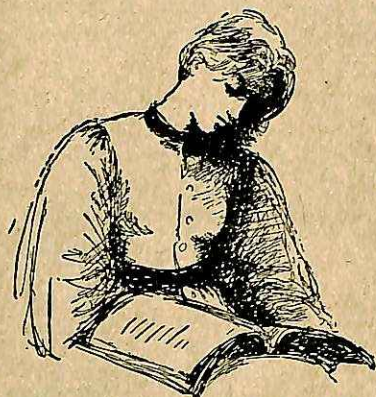
ροϋμεν ότι εξελίσσεται στην υπαιθρο ένας νέος γυναικείος τύπος, που εργάζεται μὲν έντατικά, όπως και οί γυναίκες τής προηγούμενης γενεάς, που δέν είναι όμως πλέον τόσο έντοτα γής στην έξουσία του πατρός και του συζύγου.

Η ίδρυσις γεωργικών σχολών θηλέων θά προωθήσῃ περισσότερο αὐτήν τήν κίνησιν, ἡ ὁποία οὔτε μπορεῖ πιά νά σταματήσῃ και, θά τείνῃ, ἔστω και θραδέως, στην οἰκονομική και ἡθική θελίωσι τής ζωῆς τής χωρικής.

Ἐνῶ στίς πόλεις ἀναγκάζεται ἡ γυναίκα ν'

ἀγωνίζεται γιά τὰ δικαιώματά της, στό χωριό δέν ἔχει ν' ἀντιμετώπισῃ κανένα ἐμπόδιο αὐτοῦ τοῦ εἶδους. Ἡ συμμετοχή της στίς ἀγροτικές ἐργασίες εἶναι εὐπρόσδεκτη και ποτέ δέν ἀκούεται παράπονο, ὅτι πέρνει τοῦ ἀνδρός τή θέσι. Οἱ προσπάθειες τῶν φεμινιστριῶν ὑπέρ τῶν γυναικῶν τής υπαίθρου δέν θά ἔχουν ἴσως τόσο γρήγορα χτυπητές ἐπιτυχίες, θά φθάσουν ὅμως κι' αὐτές στό σκοπό τους ἐξασφαλίζοντας στίς ἀγρότιδες μιὰ καλύτερη ζωή.

Ἡ κριτική τοῦ Βιβλίου

Ἰσαμε σήμερα, δεκαοχτώ χρόνια μετὰ τήν καταστροφή, εἶναι μόνο τὸ δεύτερο βιβλίον ποῦ ἔρχεται νά μᾶς μιλήσῃ γιά τὸ κοσμοϊστορικὸ αὐτὸ γεγονός. Εἶναι παράξενο, ἀκατανόητο, ἀλλὰ ἀληθινὸ. Μέσα ἀπὸ τίς χιλιάδες μάρτυρες και θεατὲς αὐτοῦ τοῦ περιστατικοῦ, ποῦ δημιούργησε προηγούμενο στὴ σύγχρονη ἱστορία, μόνο δυὸ στόματα θρέθηκαν νά φωνάξουν κάτι ἀπὸ τὸν τεράστιο τοῦτον καημό. Τὸ θέμα εἶναι κολοσιαῖο και θά μπορούσε νά τροφοδοτήσῃ ὅλα τὰ εἶδη τοῦ λόγου. Δέν τὸ ἔκαμε. Τὸ γιὰτὶ δέν μπορῶ νά τὸ ἐξηγήσω.

Τὸ μυθιστόρημα τοῦ Ἡλία Βενέζη εἶναι προσφυγικὸ. Ἐποχὴ του εἶναι τὸ 1928, ὁ πρῶτος χρόνος τής προσφυγιάς, ὅταν ὁ κόσμος τρελλὸς ἀπὸ τρόμο ξεχυνότανε νά κυριεύσῃ τὰ πιὸ ἀκατοίκητα και ἀκατάλληλα μέρη τής Ἑλλάδας. Τότε ποῦ ἔπρεπε γιά νά ζήσεις, νά θγάλεις ἀπὸ τήν πέτρα στᾶρι και νερό ἀπ' τὰ κοτρώνια. Σ' ἐκείνη τήν κοσμογονικὴ ἐποχὴ τοποθετεῖ ὁ συγγραφέας τοὺς ταπεινοὺς ἥρωές του σὺν κόλπο τής ἄγονης Ἀναθύσου. Ἐκεῖ μὲ τὰ πιὸ ἀπλά, τὰ πιὸ σεμνὰ μέσα κατορθώνει νά μᾶς παρασύρῃ στήν τραγικὴ πάλῃ τους μὲ τὰ στοιχεῖα, τὸ ἐνστικτο και τὴ μοῖρα.

Διαβάζω τὸ μυθιστόρημα «Γαλήνη» γιά τρίτη φορά. Ψάχνω μέσα στίς σελίδες του ν' ἀνακαλύψω τώρα τὸ μυστικὸ τής γοητείας του. Οὔτε μιὰ λέξη μεγαλόστομη, οὔτε μιὰ σπάνια, οὔτε μιὰ ποιητικὴ. Τίποτε ἀπὸ κείνα, ποῦ ἐκπλήττουν και θαμπώνουν. Ταπεινὰ λόγια τής κάθε μέρας, ἀπλά, μοναχικά, ἀγαρνίριστα. Εἶναι ὁ μὴ ἡθεῖα οὐσία τής τέχνης ποῦ τὰ διαπερνᾷ και τὰ ἐνώνει μὲ τέτοια δυνατὴ ποίηση, ὥστε μεταμορφώνονται και προεκτείνονται ἀλησμόνητα στήν ψυχὴ μας.

Ὁ θάνατος τής ταπεινῆς γυναίκας ποῦ στέκεται πιστὴ σὸ καθήκον και στήν προσταγὴ

«ΓΑΛΗΝΗ», Μυθιστόρημα Ἡλία Βενέζη. Ἐκδοσὴ Πυρσοῦ.—Εἶναι λιγάκι παράξενο νά μιλεῖ κανεὶς γιά ἓνα βιβλίον, νά τὸ παρουσιάζῃ δηλαδή, κι' ἐκεῖνο νάχει κιόλας ἐξαντληθεῖ. Αὐτὸ συμβαίνει μὲ τὸ μυθιστόρημα τοῦ κ. Ἡλία Βενέζη, ποῦ εἶχε μιὰ τέτοια σπάνια ἐπιτυχία σὸ μικρόκαρδο τόπο μας.

Ὁ τίτλος τοῦ βιβλίου «Γαλήνη» εἶναι τὸ μόνο ἀπατηλὸ μέσα σ' αὐτὴ τήν ἐργασία, ὅπου ὑπάρχει ἀπόλυτη εὐλικρίνεια και ἀλήθεια. Θά ἔλεγε κανεὶς πὼς κάποια εἰρωνικὴ διάθεση ἔσπρωξε τὸν συγγραφέα του νά τ' ὀνομάσῃ ἔτσι, ἐνῶ θά μπορούσε κάλλιστα νά τὸ βαφτίσῃ «Μοῖρα», «Πεπρωμένο» ἢ «Τραγωδία». Γιατὶ εἶναι ὅλα αὐτὰ μαζί ἐνωμένα.

Τὸ προηγούμενο βιβλίον τής αἰχμαλωσίας, τὸ περίφημο «Νούμερο 32328» μὲ τὴ μεγάλη του ἐπιτυχία, δημιούργησε και μεγάλες υποχρεώσεις σὸ συγγραφέα. Ἄν τότε τὸ θέμα—ὅπως σὲ ὅλα τὰ πολεμικὰ βιβλία—ἔπαιξε ἓνα σπουδαῖο ρόλο στήν ἐπιτυχία, τώρα τὸ θέμα—Ἡ προσφυγία—ὅσο κι' ἂν εἶναι ἐνδιαφέρον, δέν μπορεῖ νάχει τήν ἴδια γενικὴ ἀπήχηση.

τοῦ ἀνδρός, εἶναι γραμμένος μὲ τὰ πιὸ λίγα λόγια ποῦ γίνεται και ὅμως μᾶς συγκλονίζει, ὅπως δὲ θά τὸ κατάφεραν οἱ πιὸ σπουδαῖες περιγραφές. Μᾶς παρακολουθεῖ ἡ ἀνάμνηση τῶν λασπωμένων ποδιῶν της ὡς τήν τελευταία σελίδα τοῦ βιβλίου και πολὺ πέρα ἀκόμη.

Ἡ εἰκόνα αὐτὴ εἶναι σὰ μιὰ εἰσαγωγή γιά ὅ,τι μᾶς περιμένει. Εἶναι τὸ πρῶτο θῶμα σὸν ἄξενο Θεὸ τής ξένης γῆς. Χωρὶς νά θέλω μοῦ ἔρχονται σὸ νοῦ οἱ τόσες Ἑλένες, ποῦ τσάκισαν ἀπ' τήν προσπάθεια. Πόσες πνίξανε τὰ ρέματα κι' ἔφαγε ὁ ἐλώδης! Ἡ θυσία της μοῦ θυμίζει τὴ φράση τοῦ Ρενάν γιά τὸν Πρωτομάρτυρα Στέφανο. «Τὸ πρῶτο ματωμένο πτώμα σὸ κατῶφλι τοῦ Χριστιανισμοῦ» ἔτσι λέει. Και ὁ Βενέζης μᾶς δίνει μὲ τέχνη ἀφάνταστα αὐστηρὴ τὸ πρῶτο «πτῶμα» τής προσαρμογῆς.

Ἀπὸ κεῖ και πέρα ἡ δύναμη τοῦ βιβλίου ὄλο και μεγαλώνει. Οἱ ἄνθρωποι του ὡς τώρα, ζωντανοὶ και κοντινοὶ μας, γίνονται σύμβολα, χωρὶς τίποτε νά χάνουν ἀπὸ τὴν ἀνθρωπιά τους και τὴ ζωτάνια. Ἡ ἀτμόσφαιρα ἀπὸ σελίδα σὲ σελίδα ξεφεύγει ἀπ' τὰ ἐγκόσμια και ὑψώνεται σ' ἓνα ἐπίπεδο, ὅπου μπλέκεται μὲ τὸ ὄνειρο. Εἶναι παράξενος και σπάνιος ὁ συνδυασμός, ἀλλὰ εἶναι νομίζω ἐξαιρετος και δυσκολότατος.

Ὅλοι οἱ ἥρωες εἶναι φτωχοὶ πρόσφυγες, ὅμως σὲ λίγο ἀφίνουν αὐτὴ τους τὴν ἰδιότητα, παύουν νά εἶναι πρόσφυγες ἀπὸ τὴν Ἀνατολή, και γίνονται μόνον ἄνθρωποι πάσχοντες. Ὅταν φτάει κανεὶς σὸ δεύτερο μέρος τοῦ βιβλίου, τότε αἰσθάνεται ὅτι ὁ γιὰτὸς Βενέζης, ἡ γυναίκα του, ἡ κόρη, ὁ κακοῦργος, θά μπορούσαν νά παλεύουν τὸ ἴδιο μὲ τὴ Μοῖρά τους, νά ὑποφέρουν, ν' ἀγαποῦν και νά πεθαίνουν σὲ ὁποιαδήποτε ἐποχὴ και σὲ ὁποιοδήποτε μῆκος και πλάτος τής Ὑφῆλου.

Εἰπώθηκε ἀπὸ πολλοὺς ἐπάνω στοὺς ἐνθουσιασμοὺς τής κουθέντας, ὅτι τὸ ἔργο τοῦ Βενέζη εἶναι τὸ καλύτερο βιβλίον τής χρονιάς. Κανένας ἀπ' ὅσους τὸ εἶπαν ὅμως δὲ στάθηκε νά ἐξηγήσῃ ποῦ βασίζει τὴν κρίση του, νά θρεῖ τὴν αἰτία τοῦ ἐνθουσιασμοῦ του. Μοῦ φαίνεται, καθὼς τὸ συλλογίζομαι τώρα, πὼς ὁ λόγος εἶναι γιὰτὶ ὅλα τὰ ἄλλα βιβλία—καλὰ ἢ λαμπρὰ ἢ θαυμάσια—συνεχίζουνε και ἐπαναλαμβάνουν τὸ συγγραφέα ποῦ ξέραμε. Μᾶς δίνουν κάτι τὸ γνωστὸ και ποῦ τὸ περιμέναμε.

Ἡ «Γαλήνη» ὅμως μᾶς ἔδωσε κάτι νέο, ποῦ τὸ ἐπιθυμοῦσαμε και ὅλοι τὸ ἐλπίζαμε κρυφά.

Υπάρχει μεγάλη ἀπόδειξη περιεργείας και ἀνυπομονησίας στήν τόσο γλήγορη ἐξάντληση

τῆς πρώτης αὐτῆς ἐκδόσεως. Μετὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ Νούμερου ὁ συγγραφέας του μᾶς ἄφησε ἓνα μεγάλο κενό, ποῦ τὸ γεμίσαμε μὲ ἐλπίδες και ἀνυπομονησία. Τρέμαμε κι' ἐμεῖς ὅπως φαντάζομαι κι' ἐκεῖνος, ἀπὸ τὸ φόβο μήπως τὸ ἔργο αὐτὸ τὸ δεύτερο θάνατι ἀπλῶς ἔμοιο μὲ τὸ πρῶτο ἢ ἀκόμη μήπως και δέν εἶναι κἂν ἰσότημο. Δέν τὸ ἔλαμα ἔτσι. Ἐμεῖς γυρεύαμε πολλά. Ὁ ἀναγνώστης ἀπὸ εὐγνωμοσύνη σὸ συγγραφέα ποῦ κάποτε τοῦ πρόσφερε μιὰν ἀπόλαυση πνευματικὴ, κρατᾷ τὸ μάτι καρφωμένο ἐπάνω του και τὸν ζυγίζει. Τὸν παρακολουθεῖ σιωπηλὰ και μὲ πάθος.

Ἔτσι λοιπὸν μὲ τὴ «Γαλήνη» ὅλες οἱ ἀναμονές, ἡ κρυφὴ αγωνία, οἱ ἐλπίδες δικαιώθηκαν και ξεπεραστήκαν. Τὸ βιβλίον δέν εἶναι ἀπλῶς καλὸ ἢ πολὺ καλὸ, ὅσο και τὸ προηγούμενο. Εἶναι λαμπρὸ και ἀνεξάρτητο ἀπ' τὸ προηγούμενο. Δὲ συνεχίζει τὸν Βενέζη ποῦ ξέραμε, μὰ τὸν ἀφήνει πίσω και πᾶει πολὺ πιὸ μπρός. Καὶ δέν εἶνε εὐκολο κάτι ποῦ μᾶς προσφέρεται, εἶναι ἓνα τέλειο μυθιστόρημα, ὅπου ἀρχιτεκτονικὴ, ψυχολογία, πλοκή, ὕφος ἔρχονται μαστορικά συνταιριασμένα νά ξεπεράσουνε τίς προσδοκίες τίς δικές μας και ἴσως και τοῦ ἴδιου τοῦ συγγραφέα.

TATIANA ΣΤΑΥΡΟΥ

«Ἀγγελικὴ Πάλλη», τῆς κ. Βαρβάρας Θεοδοροπούλου Λιβαδῆ. Ἐνὰ ὠραιότατο λογοτεχνικὸ βιβλίον και θαυμάσιο σ' ἐμφάνιση, εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοτικότητας, ἡ «Ἀγγελικὴ Πάλλη». Σπάνιος ἔχομε τὴν εὐκαιρία νά χαροῦμε μιὰ τέτοια ἐκδοτικὴ ὡμορφιά και ν' ἀπολαύσαμε τέτοιο εἶδος περιεχομένου.

Εἶναι ἐμπνευσμένο αὐτὸ τὸ βιβλίον, γραμμένο ἀπὸ μιὰ ἀνώτερη γυναίκα, γιά τὴν ὑπέροχη Ἑλληνίδα ποῦ ἐδόξεσεν τὴν πατρίδα της. Οἱ φίλοι τῆς ἱστορίας και τῆς τέχνης, διαβάζοντας τίς 400 σελίδες τῆς «Ἀγγελικῆς Πάλλης», δέν μποροῦν παρὰ νά νοιώσουν γλυκεῖα συγκίνηση και θαυμασμὸ γιά τὴν ποιήτρια και ἀριστοκράτισσα τοῦ πνεύματος, τὴν πατριώτισσα ποῦ ἐτίμησε τὸ ἑλληνικὸ ὄνομα στήν Ἰταλία, τὴ δευτέρῃ της πατρίδα.

Μᾶς ἀποδεικνύει ἀπόλυτα, πὼς ἡ Ἡπειρώτισσα ποιήτρια εἶναι ἀπ' τίς μεγαλύτερες σὲ πνευματικὰ και ψυχικὰ χαρίσματα. Ξεχωρίζει ἀπ' τίς γυναικείες προσωπικότητες.

Τὸ ἔργο τῆς δεκάτης αὐτῆς Μούσης, μᾶς λέει ἡ συγγραφεὺς τῆς «Ἀγγελικῆς Πάλλης», θά φωτίζει—ἀσθεστος πυρὸς—τὸν πνευματικὸν και ἔθνικιστικὸν δρόμον, ὅχι μονάχα τῆς φυσι-

κῆς καὶ τῆς θετῆς τῆς πατρίδος, μὰ καὶ τῆς λοιπῆς Εὐρώπης, ἀπ' τὴν ὁποίαν ἐτιμήθηκε, ἐθαυμάστηκε καὶ ἀγαπήθηκε τόσο!»

Ἡ κ. Βαρβάρα Θεοδοροπούλου Λιβαδοῦ, ταξιδεύοντας στὴν Ἰταλία, εἶχε πάει στὸ Λιβόρνο, τὴ μικρὴ ἰταλική πόλη, ὅπου γεννήθηκε ἡ ποιήτρια. Τῆς εἶχανε πῆ, πὼς ἐκεῖ ὑπῆρχε ἐλληνικὸ νεκροταφεῖο πολὺ παλιό, μὰ ἐξαιρετικὰ ὠραῖο. Τὸ ἐπισκέφθηκε, τῆς φάνηκε μεγαλοπρεπέστατο μὲ τὴν ἐπιθλητικὴ ἐκκλησιούλα του καὶ τὸ καλλιτεχνικώτατο μνημεῖο του.

Μὰ ποιὸς ἦταν ὁ θαυμασμός τῆς κ. Θεοδοροπούλου, σὰν εἶδε ἀνάμεσα σὲ ὅλους τοὺς μεγαλόπρεπους τάφους, ποὺ στολίζανε τὰ ἱστορικά ὀνόματα τῶν Ροδοκανάκηδων, Τσιτισῶν, Μαυροκορδάτων κλπ., ἕναν ἄλλο τάφο ἀπείριστο, ποὺ τῆς φάνηκε ἐπιθλητικώτερος ἀπ' τοὺς γύρω του, γιὰ τὴν ἀπλότητά του.

Ἡ συγγραφεὺς τῆς «Ἀγγελικῆς Πάλλης» μὲ μεγάλην ἐκπληξη δάσασε τ' ἀκόλουθα:

«Ἐδῶ εἶναι θαμμένη

ἡ Ἀγγελικὴ Πάλλη, ἡ χήρα τοῦ Ἰωάννου—Παύλου Bartolommei. Ποὺ ὑμνήθηκε ἡ ἀγνή χάρις στὰ πολλὰ ποιητικά καὶ πεζογραφικά της συγγράμματα,

γιὰ τὴν ἰδιάζουσα εὐγένεια τοῦ χαρακτήρα της, καθὼς καὶ τὴ δύναμη τῶν αἰσθημάτων της, τὰ ὁποῖα διατηρήθηκαν ὑψηλόφωνα καὶ θαυμαστά

σ' ὅλες ἀνεξαίρετως τὶς στιγμὲς τῆς ζωῆς της».

Πρώτη φορά ἡ κ. Θεοδοροπούλου διάβαζε τὸ ὄνομα τῆς Ἑλληνίδας ποιήτριας. Πρώτη φορά μάθαινε πὼς στὸ Πάνθεον τῶν ποιητριῶν τῆς πατρίδας μας, τοῦ 19ου αἰῶνα, ὑπῆρξε καὶ κάποια ἄλλη καλλιτεχνικὴ φυσιογνωμία, ποὺ παρέμεινε ἀγνωστὴ σὲ ὅλους μας. Ἡ φυσιογνωμία τῆς Ἀγγελικῆς Πάλλης.

Ἡ συγγραφεὺς ἀφιέρωσε ἕνα μέρος τῆς ζωῆς καὶ τῆς ψυχῆς της στὴ στοχαστικὴ αὐτὴ μελέτῃ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου τῆς Ἀγγελικῆς. Μὲ συναρπαστικὲς πινελιὲς μᾶς δίνει τὰ γνώρισματα τῆς προόδου καὶ τῆς ἐξέλιξης ἑνὸς τόπου, καθὼς καὶ τῶν ἀντιλήψεων τῆς πσλῆς ἐποχῆς, ποὺ ἐξασπύει τὴν ἡρώϊδα της.

Στὴ βαθυστόχαστη μελέτῃ της γιὰ τὴν ἀγνωστὴ, ἀλλὰ τὴ μεγάλη ποιήτρια, ποὺ ἔδωσε τόσα ὠραῖα ἔργα στὴν ἰταλικὴ γλῶσσα, ἡ κ. Θεοδοροπούλου μᾶς δίνει ἕνα ἀληθινὸ βιβλιογραφικὸ ἀριστοῦργημα.

Μὲ μόχθο, ἐπιμονή, ὑπομονή καὶ στοργή ἡ συγγραφεὺς σύλλεξε ὅλα τὰ διαμάντια ἀπ' τὸ

ἔργο τῆς Ἀγγελικῆς γιὰ νὰ τὰ δώσῃ ἀνέπαφα καὶ λαμπερά στὴ δημοσιότητα.

Ἡ «Ἀγγελικὴ Πάλλη» εἶναι κειμήλιο καὶ ἐλληνικῆς βιβλιοθήκης.

ΕΛΕΝΗ ΣΙΦΝΑΙΟΥ

«Τραγούδια τῆς Ἀγόριανης» (Παρνασσός): Εἰρήνης Σπανδωνίδου.—Ὑστερα ἀπὸ τὴ Συλλογὴ τῶν «Κρητικῶν Τραγουδιῶν», εἶναι τὸ δεύτερο σημαντικὸ μνημεῖο, ποὺ παρουσιάζει ἡ συγγραφεὺς στὴ λαογραφία. Ἐνας τόμος ἀπὸ 438 σελίδες περιέχει, ὕστερα ἀπὸ πλάγια βιβλιογραφία, κλέφτικα τραγούδια, ληστρικά, μεσαιωνικά καὶ Ἀκριτικά, τῆς ἀγάπης, τοῦ «Μάη», κάλαντα, τοῦ γάμου, νανουρίσματα καὶ παιδικά, μοιρολόγια καὶ παροιμίες, ποὺ καθρεφτίζουν ὅλα τὴν ψυχὴ τοῦ λαοῦ, ποὺ ζῇ γύρω ἀπὸ τὸν Παρνασσό.

Ἡ Εἰρήνη Σπανδωνίδου ἔζησε 8 χρόνια στὰ βουνὰ αὐτὰ μὲ κέντρο τὴν Ἀγόριανη, εἶδε καὶ ἄκουσε ἀπὸ κοντὰ τοὺς χωρικούς, ἔζησε ἀνάμεσα σὲ τοσπάνιδες, παρευρέθηκε σὲ γάμους, σὲ χοροὺς καὶ πανηγύρια καὶ θανάτους καὶ ἀπὸ τὴ λαλιά τοῦ λαοῦ μάζεψε πολὺτιμο ὕλικό της.

Ἡ συμβολὴ τοῦ ἔργου αὐτοῦ στὴ λαογραφία εἶναι τόσο σπουδαία, ποὺ δὲν ἀμφισβόλλομεν ὅτι θὰ ἐκτιμηθῇ ὅσον πρέπει καὶ ἀπὸ τοὺς ἰθύνοντας καὶ ἀπὸ τὸ ἀναγνωστικὸ κοινό.

«Βάγνερ—Μπερλιόζ», Ἰωάννης Μπουκουβάλα — Ἀναγνώστου.—Ὁ Σὺλλογος πρὸς Διάδοσιν Ὁφελίμων Βιβλίων, ἐξέδωκε τὸ βιβλίον τῆς κ. Ἰωάννας Μπουκουβάλα—Ἀναγνώστου «Βάγνερ—Μπερλιόζ», μὲ 16 ὁλοσέλιδες εἰκόνες ἐκτὸς κειμένου.

Ἡ συγγραφεὺς—ὅπως μᾶς τὸ λέει ἡ ἴδια—δὲν ἐπιχειρεῖ λεπτομερεῖς βιογραφίες, οὔτε ριζικὴ ἀνάλυση τῶν ἔργων. Ἀκολουθεῖ τὴν ἰδιαγραμμὴ, συμπληρώνει τὴ σειρά τῶν ρομαντικῶν μουσουργῶν μὲ τοὺς δύο στυλοβάτες τοῦ ρομαντισμοῦ, τὸν Βάγνερ καὶ τὸν Μπερλιόζ.

Στὸ βιβλίον αὐτό, τὸ τόσο καλογραμμμένο, ἡ συγγραφεὺς πληρώνει τὸ φόρο τῆς λατρείας της, πρὸς δύο ἀπὸ τὰ φωτεινότερα πνεύματα τῶν αἰώνων.

Ὁ Βάγνερ καὶ ὁ Μπερλιόζ εἶναι οἱ πιὸ παράξενες φυσιογνωμίες τῆς σειρᾶς τῶν κυριωτέρων ρομαντικῶν μουσουργῶν. Μαζί μὲ τοὺς Βέμπερ, Σοῦμπερτ, Μέντελσον, Σοῦμαν, Σοπέν, Λιστ, ἀποτελοῦν τὸ φωτεινὸ ἀστερισμὸ τῆς Τέχνης τοῦ 19ου αἰῶνος.

Ἡ κ. Ἰωάννα Ἀναγνώστου στὴν ἀξιοσημείωτη μελέτῃ της μᾶς ζωγραφίζει ἀριστοτε-

χνικά τοὺς δύο μεγάλους μουσουργούς, ποὺ μεσουράνου στὸ στερέωμα τῆς τέχνης, μᾶς μιλεῖ μ' ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὶς ἀριστουργηματικὲς συνθέσεις τοῦ μεγάλου Γερμανοῦ συνθέτου, γιὰ τὸ θέατρο τοῦ Μπάϊροϊτ, καὶ μᾶς λέει τὰ ἐξῆς χαρακτηριστικά:

«Ὁ κοινὸς θνητὸς ἀπ' τὴν ἀναπαυτικὴ του πολυθρόνα κρίνει τοὺς μεγάλους συνθέτες μὲ ἠθικά ἀποφθέγματα. Ἄν σκεφθῇ ὅμως τί τιτανομαχία εἶναι κάθε δημιουργία, σωμαίνει. Ὅ,τι δὲ μπορεῖ νὰ συγκριθῇ σ' ἕνα κοινὸ ἄνθρωπο, ἐξηγεῖται, ὅταν πρόκειται γιὰ ἕνα δημιουργό. Καὶ ὅποιος αἰσθάνθηκε τὴν ψυχὴ του νὰ σκιρτᾷ, ὅποιος ἐννοίωσε τὸν ἱλιγγο, ποὺ κάνει τὴν ψυχρὴ λογικὴ νὰ σωμαίνει στὸ ἄκουσμα τῆς Φανταστικῆς Συμφωνίας, καὶ τῆς Καταδίκης τοῦ Φάουστ, δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ στεφανώσῃ καὶ τὸν Μπερλιόζ μὲ τὸ μεγάλο τίτλο τοῦ Δημιουργοῦ.

Δυστυχῶς δὲ μοῦ μένει πολὺς χώρος γιὰ νὰ μιλήσω διεξοδικὰ γιὰ τὸ ὠραῖο αὐτὸ βιβλίον, ποὺ ἀνοίγει καινούριους ὁρίζοντες γιὰ τοὺς φίλους τῆς μουσικῆς καὶ τὸ συσταίνω θεμότατα στὸ διαλεχτὸ κοινὸ τῆς «Ἑλληνίδος».

ΕΛΕΝΗ ΣΙΦΝΑΙΟΥ

Στὴ Κριτικὴ τοῦ Βιβλίου τῆς καθηγητρίας κ. Σοφίας Ἀντωνιάδου τοῦ παρελθόντος τεύχους — σελ. 32 — εἰσεχώρησε τυπογραφικὸ λάθος. Ἀντὶ τῆς λέξεως «ἀγέλαστο» στὴ δευτέρῃ στήλῃ τῆς σελίδος αὐτῆς (2ος στίχος) διαβάσατε «ἀγέλαστο».

Ἐκδόσεις

Ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργείου Τύπου καὶ Τουρισμοῦ ἐξεδόθη ἡ «Ἑλληνικὴ Μόδα» γιὰ τὴ χειμερινὴ περίοδο 1939—40. Εἶναι τυπωμένο μὲ τὴν αὐτὴν ὥς πάντοτε ἐπιμέλειαν καὶ φιλοκαλίαν καὶ τὰ δημοσιευόμενα μοντέλα εἶναι πραγματικά «ἐλληνικά».

Ἐλάβομεν: Κυριάκου Βαλασίδη «Πρόσωπα καὶ Τοπία», ἔκδοσις Γκοβόστη. Τὸ κομψοτυπωμένο αὐτὸ βιβλίον περιέχει σειρά ἀπὸ σκίτσα λογοτεχνῶν καὶ καλλιτεχνῶν, νεκρῶν ἤδη καὶ ζωντανῶν. Ἀναφέρομεν ἰδιαίτερος τὴν σκιαγραφίαν τῆς συνεργατικῆς μας κ. Ἑλένης Σιφναίου «Μία γυναῖκα τοῦ κόσμου συγγραφεὺς καὶ φιλόανθρωπος».

«Χρονικά τῆς τεσσαρακονταετίας» τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν Ὁφελίμων βιβλίων (1899—1939). Εἰς μνήμην Δ. Βικέλα ἐξέδωκεν ὁ ἀνωτέρω Σὺλλογος τὰ «Χρονικά», περιέχοντα τὰ πεπραγμένα κατὰ τὰς τέσσαρας δεκαετη-

ρίδας τοῦ βίου του. Ἀπὸ τὸν κατάλογον τῶν ὠφελίμων βιβλίων, τῆς παιδικῆς βιβλιοθήκης καὶ τῆς σειρᾶς τῶν Πρασίνων Βιβλίων, ἐμφαίνεται ἡ σπουδαία δράσις τοῦ Συλλόγου στὸ ζήτημα τῆς μορφώσεως τοῦ λαοῦ, ποὺ τοῦ παρήχε ἐπὶ σειράν ἐτῶν φθινὰ καὶ καλὰ βιβλία, εὐληπτα στὸν καθένα.

Τὰ «Χρονικά» κοσμοῦνται μὲ εἰκόνες τοῦ Βικέλα, τοῦ Κοργιαλένιου, τῆς Σεβαστοπούλειου Σχολῆς κλπ.

Ἐλάβαμε: Στρατὴ Μυριώλη «Τὸ Γαλάζιο Βιβλίον».

Ἐπίσης Μαρίας Φαλαγκᾶ «Alfred de Musset» (ἡ ζωὴ, τὸ ἔργον του—Μεταφράσεις ποιημάτων). Γιὰ τὰ βιβλία αὐτὰ θὰ γράψωμε στὸ προσεχές τεῦχος.

Τὸ σπίτι μας

(Στὴ μνήμῃ τῆς μωννας μου ποὺ πέθανε μιὰ νύχτα...)

Δές! τὸ σπίτι μας τ' ἀγαπημένο, τὴν ἀδελφούλα μας ἐκεῖ ψηλά. Νά! τ' ἀγιόκλημα τ' ἀνθισμένο, ποὺ μὲ τὰ μῦρα του μᾶς χαρετᾷ.

Νά! κι' ὁ δρομάκος ποὺ πηγαίνει πέρα στὴν ὀλάνθιστη αὐλὴ μόνο ἢ μάννα δὲν μᾶς περιμένει, σὰν πρῶτα, στὸ μαρμάρينو σκαλί.

Μὲ τοῦ σπιτιοῦ τὰ χελιδόνια, ἔφυγε, στὰ ξένα, μιὰ θραυδά, μιὰ νύχτα, ποὺ κλαίγαν στὰ κλωνία τὰ φθινοπωριάτικα βιολιά.

Κι' ἀπὸ τότε μαζί τὴν καρτεροῦμε νάρξη, ἐγώ, τὸ σπίτι κι' ἡ αὐλή. Κι' ὅλο τὰ χελιδόνια μας ρωτοῦμε: Γιατί δὲν μᾶς τὴν φέρνουνε μαζί.

Κι' αὐτὰ, ὦϊμέ, θλιβὰ μᾶς λένε: Μίσηψε, ἀπὸ μᾶς, πιὸ μακριά, καὶ μέσ' τὸ θρόδυ μαζί μας κλαῖνε, κείνη ποῦφυγε, στὰ ξένα, μιὰ θραυδά.

ΑΝΔΡΕΑΣ Σ. ΣΚΥΦΙΑΝΟΣ

Μιά γυναίκα θαρραλέα

Η γνωστή μυθιστοριογράφος Βίκη Μπαούμ έδημοσίευσε σ'ε γαλλικό περιοδικό μερικές αναμνήσεις της ζωής της, μι'ας ζωής, που μαρτυρεί ένα ξεχωριστό και σπανίως συναντώμενο θάρρος. Μπορεί το θάρρος αυτό να της το έδωκε ως δώρον κάποια μάγισσα, σ'άν ήταν ακόμα στην κούνια, γιατί όταν έρώτησαν την Βίκη, παιδάκι ακόμα, τί θα ήθελε να γίνει σ'άν μεγαλώσει, είπε: θηριοδράστρια ή μουσικός. Έξελξε τή μουσική ως επάγγελμα, γιατί της είπαν πώς είναι το πιο δύσκολο. Η δυσκολία είναι πάντα δελεαστική για όσους ατενίζουν τον άγωνα της ζωής σ'άν είδος σπόρ και αποβλέπουν σ' ένα ρεκόρ.

Η γυναίκα, της οποίας τ' έργα έχουν σήμερα τρύς πιο μεγάλους αριθμούς εκδόσεων, που γνώρισε την επιτυχία της όθονης, που μπόρεσε να δώσει στα παιδιά της τ'α πλούτη, τ'α όποια ώνειρεύτηκε κάποτε για τον έαυτό της ή γυναίκα αυτή, που έχει μέγαλα, αυτοκίνητα, πολυτελή φορέματα και κάθε χλιδή, άρχισε τ'η σταδιοδρομία της κλαίγοντας ένα θράδυ στο δρόμο από πείνα.

Δέν είχε καμιά άπ'έκείνες τ'ς υπερβολικές φιλοδοξίες, που νομίζομεν πώς είναι αδιάσπαστες με τ'ο ταλέντο, αλλά είχε τ'ο καθημερινώς εκδηλούμενο θάρρος, που λέγεται «πειθαρχία στην εργασία». Έξω από τ'ο επάγγελμά της, τ'ο της άρτίστριας, ανάγκαζε τ'ον έαυτό της με όλη την κούραση τ'ης βιοπάλης να γράφει και κατόπιν πετούσε τ'α γραφόμενα στο καλάθι τ'ων άχρήστων, ως που έφθασε στο σημείο που ήθελε.

Ήταν παντρεμένη και μητέρα, όταν εξέδωκε τ'ο πρώτο μυθιστόρημά της. Με τ'α χρήματα που της έπέφερε, μπόρεσε ν' αγοράσει ένα άμαξάκι για τ'ο μαρό της. Ήταν ή πρώτη της συγγραφική χαρά, χαρά μητέρας.

Για να γράψει τ'ο γνωστό μυθιστόρημά της «Grand Hôtel» ή Βίκη Μπαούμ άπεφάσισε με θάρρος να γίνει καμαριέρα σ' ένα ξενοδοχείο. Μη θαρρείτε, αγαπητές μας νεαρές αναγνώστριες, πώς τ'ο να συγυρίσει κανείς καθημέρα σαράντα δωμάτια, να στρώνει ογδόντα κρεβάτια, να καθαρίζει σαράντα λουτρά και... όλα τ' άλλα, είναι φιλολογικός ρομαντισμός.

Αργότερα έγινε συντάκτρια σ' ένα εβδομαδιαίο περιοδικό και πέρασε μι'ά εποχή τραχείας εργασίας. Σηκώνονταν στίς 6 τ'ο πρωί και πρωτό φύγει για τ'ο γραφείο, είχε τακτοποιήσει τ'ο νοικοκυριό της, είχε πάει τ'α παιδιά

της στο σχολείο. Τ'ο μεσημέρι πήγαινε σ' ένα γέρο καθηγητή σωματικής άγωγής, που την έβαζε να κάμη διάφορες άσκήσεις, για να ξεαλείψει τ'ς συνέπειες μι'ας πολύ σοβαράς έγχειρίσεως. Είχε την πεποίθησι και τή θέλησι να γίνει πάλιν άρκετά δυνατή, για ν' αγωνισθ'ή άποτελεσματικά έναντίον όλων τ'ων δυσχερειών της ζωής.

Και μόνο τ'ο θράδυ, άφοι έκοιμούνταν τ'α παιδιά, έκάθονταν και έγραφε.

Δέν μπορούσε, παρά να χτυπούσε κάποτε ή τύχη την πόρτα μι'ας τέτοιας φανατικής δουλεύτρας.

Σ'ε όσους ρωτούν την Βίκη Μπαούμ πώς κατώρθωσε να επιτύχει, άπαντ'α πώς δέν υπάρχει γι' αυτό άλλανθαστη συνταγή, άλλ' άναφέρει μερικά άπαραίτητα στοιχεία, που πρέπει να έχουν ύπ' όψιν εκείνοι, που θέλουν να φθάσουν σ'όν σκοπό τους: και πρώτον πρέπει να έχουν τή θέλησι και την ικανότητα να εργάζονται λίγο περισσότερο από τ'ον μέσον όρον τ'ων ανθρώπων. «Έφ' όσον, λέει, άφίνομε την πείνα, την κούραση, τ'ον ύπνο να είναι εμπόδια για τήν εργασία, δέν πρέπει ν' αναμένωμεν έξαιρετικές επιτυχίες...»

Μερικές πρακτικές συμβουλές

Μιά σταλαγματιά μελάνης στο χαλί.

Βάλετε κάτω από τ'ο χαλί ένα σουπόχαρτο και τρίψετε τ'ον λεκέ με πολύ ζεστό γάλα. Έαν ό λεκές δέν εξαφανισθ'ή μεταχειρισθ'ήτε χυμό λεμονιού.

Ένα μικρό κάψιμο από τσιγάρο στο λινό σας τραπεζομάντηλο, διορθώνεται εάν ζωγραφίσετε και κατόπιν κεντήσετε διάφορα σχέδια, εκ τ'ων όποιων τ'ο ένα θ'α κρύβη τ'ο κάψιμο. Ασφαλώς είναι λιγάκι κουραστικό, αλλά αξίζει τ'ον κόπο.

Έάν κόψη ή μαγιονέζα σας.

Βάλετε σ' ένα δοχείο λίγισ καυτό ξείδι και γυρίστε το, άδειάζοντας από τ'ο δοχείο της τή μαγιονέζα σιγά-σιγά, κτυπώντας την δυνατά. Θ'α ξανασφίξει.

Έάν έρράγισαν λίγο τ'α αυγά μέσα στο καλάδι. Πρίν τ'ο βάλετε μέσα στο νερό τρίψατε με χυμό λεμονιού τ'α τσακισμένα μέρη. Να κάμετε τ'ο ίδιο για τ'α μελάτα αυγά, που δέν σ'ας φαίνονται στεγανά.

Ειδήσεις

Ο άποθανών εσχάτως πρόεδρος της Έλβετικής Όμοσπονδίας Γ. Μόττα ήταν εκ πεποιθήσεως φεμινιστής. Στ'ο λόγο που ξεφώνησε τ'ο 1934 στή Βέρνη επ' ευκαιρία του ίωδιλαίου της Έλβετικής ένωσης για τ'α πολιτικά δικαιώματα τ'ων γυναικών, είπε μεταξύ άλλων και τ'α έξης:

«Συζητούν για την άνόρθωσι του λαού, για την άνύψωσι του κράτους και του έθνους: δέν μπορώ όμως να καταλάβω, πώς μπορεί να συντελεσθ'ή αυτή ή άνόρθωσις χωρίς να λυθ'ή πρωτίστως τ'ο ζήτημα της ισότητος τ'ων δύο φύλων.

«... Δέν μπόρεσα ποτέ να παραδεχθώ, ότι τ'ο κράτος λογαριάζει λιγώτερο την μητέρα από τ'ον νεαρό γιοί της, που συχνά είναι ακόμα ελάχιστα έξελιγμένος, όταν ένηλικιωθ'ή. Δύσκολα θ'α δικαιολογήσωμε, πώς ή γυναίκα δέν έχει τ'ο δικαίωμα να είπ'η τίποτε σ'α ζητήματα που θ'ιγουν αυτή την ύπόστασί της. Επίσης είναι δύσκολο να έξηγήσωμε στους ξένους (και πολλές φορές θρέθηκα στή θέσι αυτή), πώς ή Έλβετία που έχει σ'όν κόσμο έξαιρετική φήμη ήθικης πολιτικής, θρίσκεται τόσο καθυστερημένη στ'ο ζήτημα αυτό.

«... Ξέρω θέβαια πώς ό Θεός έπλασε τ'ον άνδρα και τή γυναίκα διαφορετικούς. Μ'α ό ένας συμπληρώνει τ'ον άλλον. Τ'ο πεδίο δράσεως της γυναίκας είναι εκεί όπου μπορεί να κυριαρχήσ'η, ή οίκογένεια. Δέν υπάρχει σ'όν κόσμο τίποτε τ'ο πιο ωραίο, τ'ο πιο σπουδαίο από την μητρότητα, και τ'ο προνόμιο αυτό έλαχε στή γυναίκα. Άλλά γιατί να μη καταλαμβάν'η και ή οίκογένεια τή θέσι της στ'ο δημόσιο βίω με μεσάζοντα τή γυναίκα; Υπάρχει και μι'ά άνώτερη πνευματική μητρότης εκτός από τή σωματική.

«Η ευημερία του κράτους δέν είναι ύπόθεσις που ένδιαφέρει μόνον τους άνδρας, αλλά όλους τους ένηλικους πολίτας, άνδρας και γυναίκας!...»

Οί γυναίκες όλου του κόσμου θ'α πληρώσουν φόρον ευγνωμοσύνης σ'όν άποθανόντα μεγάλο πολιτικόν άνδρα της Έλβετίας, για την άκλόνητη πίστι του στή συνεργασία τ'ων γυναικών, και για την πεποίθησι που έξεδήλωσε τόσες φορές, ότι οί γυναίκες της χώρας του θ'α έξεπλήρωναν τ'α καθήκοντά τους με αξιοπρέπεια και με καλά άποτελέσματα.

Τρεις νέες δικηγόριες έλαβαν στήν Αίγυπτο την άδεια της έξασκήσεως του επαγγέλ-

ματός των. Επίσης προσέλαβε τ'ο Αίγυπτιακόν Υπουργείον Κοινωνικών Ζητημάτων την διδα Άθδελ Ραχμάν, γνωστήν για την έπιστημονική της μελέτην επί τ'ων βιωτικων όρων του Αίγυπτίου φελλάχου.

Αί Άνναμίται γυναίκες κάμνουν καταπληκτικές προόδους: είναι σήμερα δικηγόροι, ιατροί, δημοσιογράφοι, καθηγήτριαι. Δέν ύπ'ρχεν όμως ακόμη στή χώρα τους κέντρον παιδοκομίας, ούτε και σχολαί για την μόρφωσιν ίθαγενών άδελφών έπισκεπτριών. Μανθάνομεν ότι θ'α ίδρυθ'ή μι'α τοιαύτη σχολή εις τ'ο Χανόι και ή διεύθυνσίς της θ' ανατεθ'ή εις την ιατρόν Ξυχοάγγ, διπλωματούχον τ'ων Παρισίων. Η νέα αυτή γυναίκα, καθαρώς Ίνδοκινικής φυλής, έχει και δίπλωμα άποικιακής ιατρικής, της Σχολής τ'ων Παρισίων.

Και στήν Ίαπωνία σημειούται πρόοδος του φεμινισμού. Άποδείξεις ό διορισμός μι'ας γυναίκας στ'ο Άνώτατο Συμβούλιο Μεταναστεύσεων στ'ο κυβερνητικό Γραφείο Πληροφοριών.

Ο Όμιλος έκδρομών Λαρίσης είχε την ώραιάν έμπνευσιν να στολισθ'ή ή Θεσσαλική πρωτεύουσα με την προτομή του άγνωτέρου Έλληνος ποιητοφύσιολάτρου Κώστα Κρυστάλλη.

Τ'ο Εκπαιδευτικόν Συμβούλιον της Στοκχόλμης άπεφάσισε να μετάσχουν από τούδε και τ' άγόρια εις τ'α οίκοκυρικά μαθήματα, που αναγράφονται εις τ'α προγράμματα τ'ων κοινωτικών σχολείων.

Τ'ο Άνώτατον Δικαστήριον της Πολιτείας Μασσαχουσέτης εξέδωκεν άπόφασιν ότι είναι «παράνομο» να έμποδίζουν τις παντρεμένες γυναίκες να διαρίζωνται σε δημόσιες θέσεις. Μ'α μήπως είναι λιγώτερο παράνομο να έμποδίζονται οί άνύπαντρες να εργάζονται σε θέσεις, όπου θ'α έξεπλήρωναν άπολύτως τ'ο καθήκον τους;

Στίς Ιταλικές έφημερίδες έδημοσιεύθη ότι ό καθηγητής Ίωσήφ Βάλλε εις τ'ο Τουρίνον άνεκοίνωσεν εις τ'ο εκεί γυναικολογικόν συνέδριον, ότι εϋρήκε νέαν μέθοδον θεραπείας τ'ων άσφυγιώντων νεογεννήτων. Ο Βάλλε έφήρμοσεν επανειλημμένως επιτυχώς την μέθοδόν του με την συσκευήν που επενόησεν ό μηχανικός Ροκαβίλλα, της οποίας θάσις είναι ό περίφημος «χαλύβδινος πνεύμων».

Ο βασιλεύς της Σουηδίας άπένειμεν εις την διδα Λύδια Βάλστρεμ, που έώρτασε έφέτος την έβδομηκοστή επέτειον τ'ων γενεθλίων

της, τὸν τίτλον τῆς καθηγητρίας, εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης.

Οἱ κυρίες Εὐα Κιουρὶ καὶ Ντουσσάν ἔλαβον τὸν παρελθόντα μῆνα στὶς Βρυξέλλες τὸν λόγον σὲ μιὰ συγκέντρωσις ὀργανωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ συλλόγου «Οἱ φίλοι τῆς Γαλλίας».

Τὸ «Σπίτι τῆς γυναίκας» στὴν Κοπεγχάγη.
Ἰδοὺ μιὰ ἐνδιαφέρουσα εἰδηση: Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν οἱ γυναῖκες τῆς Δανίας διωργάνωσαν μιὰ μεγάλη γυναικεία ἔκθεσι, ἡ ὁποία ἀπέφερε ἄρκετά. Καὶ μ' αὐτὸ τὸ κέρδος οἱ Δανίδες ἀπεφάσισαν νὰ δημιουργήσουν τὸ «Σπίτι τῆς Γυναίκας», πού ὅλες μᾶς μποροῦμε νὰ τὸ ζηλέψουμε.

Ἐνῶμιον ἑκατομμύριο κερῶνες χρειάστηκαν γιὰ τὸ σπίτι αὐτό, πού ξωδεύτηκαν ὡς ἐξῆς: 300.000 γιὰ τὸ οἰκόπεδο, 1.000.000 γιὰ τὴν ἀνέγερσιν αὐτοῦ τοῦ ὑπερμοντέρνου πενταπόρου μεγάρου καὶ 200 χιλ. γιὰ τὴν ἐσωτερικὴ διακόσμειν. (Ἡ δανικὴ κορώνα ἔχει περὶ τὴς 28 δραχμῆς).

Δὲν γνωρίζομεν πόσον ἀποφέρουν τὰ ἐνοίκια. Εἰς τὸ εἰσόγειον ὑπάρχουν πολλὰ καταστήματα, ἕνα ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι ἀξιοσημείωτο γιὰ τὶς τέλειες ἐργασίες τοῦ στήν διακοσμητικὴ τέχνη. Στὸ πρῶτο πάτωμα ἕνα πλὺ μεγάλο ἐστιατόριο, μὲ φαγητὰ πού ἔχουν τὰ περιεργότερα ὀνόματα, ἀλλὰ ἐπίσης μὲ ἐκλεκτὰ προγεύματα ἢ ἐπὶ παραγγελίᾳ γεύματα, καθαρότατα σερβιρισμένα. Κατόπιν ἔρχονται δύο πατώματα γραφεῖα, κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος νοικιασμένα σὲ γυναῖκες ὀργανώσεις ἢ λέσχες, ὡς γραφεῖα σὲ γυναῖκες δικηγόρους, ἢ ἐπιχειρηματίας, γραφεῖα μεγάλα, φωτεινά, καλῶς τοποθετημένα γιὰ σοβαρὰ καὶ μεθοδικὴ ἐργασία. Καὶ τέλος δύο πατώματα δωμάτια ἐνοικιαζόμενα σὲ γυναῖκες καὶ ὑπηρετούμενα ἀπὸ γυναῖκες, ἐκτὸς δύο θυρωρῶν. Τὰ δωμάτια εἶνε ἐντελῶς μοντέρνου στυλ, μὲ τοὺς φωτεινοὺς τοὺς τοίχους, τὰ κουφώματα καὶ τὰ ἀναπαυτικὰ τοὺς ἐπίπλα, τὸν μελετημένον τοὺς φωτισμό, τὰ μεγάλα παράθυρα καὶ μπαλκόνια, πού βλέπουν σ' ἕνα ὑπέροχον καὶ ρομαντικὸ τοπίον, δυὸ θήματα ἀπὸ μιὰ ἀπὸ τὶς κεντρικώτερες ἀρτηρίας τῆς Κοπεγχάγης.

Εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ τὴν κοινωνικὴν ζωὴν τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν ἡ γυναῖκα παίζει σημερινὰ ῥόλον. Πλέον τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου γυναῖκες κερδίζουν μόναι τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ἐκτὸς τῶν ἀναριθμήτων χιλιάδων, πού διευθύνουν μίαν αἰθουσαν τεῖτου ἢ ἕνα καλλωπιστικὸν ἱνστιτούτον, μίαν δανειστικὴν βιβλιοθήκην ἢ ἕνα παλαιοπωλεῖον, ὑπάρχουν 6825

διπλωματοῦχοι γυναῖκες ἱατροὶ καὶ 1287 ὁδοντίατροι, 3385 δικηγόρινες, 1793 διευθύντριαι ἢ τμηματάρχισσαι τραπεζῶν, 3276 γυναῖκες ἐπιδιδόμεναι εἰς ψυχαγωγικὰς ἐργασίας. Μέγα μέρος τοῦ ἐθνικοῦ πλοῦτου εὐρίσκεται εἰς χεῖρας γυναικῶν. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, δὲν σχηματίζουν αἱ γυναῖκες μόναι τὰς περιουσίας τῶν ἑκατομμυρίων, ἀλλὰ συχνὰ τὰς κληρονομοῦν. Πράγματι, οἱ ἀποθνήσκοντες θαυόπλουτοι Ἀμερικανοί, ἀφίνουν πάντοτε σημαντικὸν μέρος τῆς περιουσίας τῶν εἰς τὰς συζύγους τῶν, πού ἀποδεικνύουν, κατὰ κανόνα, ἐξαιρετικὴν ζωτικότητα. Αἱ συναπτόμεναι ἀσφάλεια ζωῆς εἶναι κατὰ 80 τοῖς ἑκατὸν ὑπὲρ γυναικῶν—συζύγων, θυγατέρων ἢ ἄλλων συγγενῶν θηλυκοῦ γένους. Αἱ γυναῖκες εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἔχουν λάθει εἰς τὴν κατοχὴν τῶν κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας, τόσον χρήμα, ὥστε ἤδη κατέχουν τὸ ἡμισυ σχεδὸν τῶν συνολικῶν κεφαλαίων τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ ἀσφαλιστικῶν ἐταιρειῶν καὶ πλέον τοῦ ἐνὸς τρίτου τῶν τραπεζικῶν κεφαλαίων. Ἐάν τὸ χρήμα ἔπαιζεν εἰς τὴν πολιτικὴν κάποιον ῥόλον, ἢ γυναικεῖα φωνὴ εἰς τὴν Ἀμερικὴν θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι πολὺ ἰσχυρότερα, παρ' ὅσον εἶναι τῶρα. Μόνον, διότι αἱ γυναῖκες δὲν ἔχουν πραγματικῶς τὴν ἐπιθυμίαν νὰ κυβερνηθοῦν ἀπὸ ἀντιπροσώπους τοῦ φύλου τῶν, δὲν ἔχουν ἐξαφανισθῇ ἀκόμη ὅλοι οἱ ἄνδρες ἀπὸ τοῦ μέγαρον τοῦ Κογκρέσσου τῆς Βάσιγκτων.

Τὰ νέα χημικὰ μέσα, πού μεταχειρίζονται οἱ ἐμπόλεμοι γιὰ ν' ἀντικαταστήσουν μὲ συνθετικὰ προϊόντα τὰ εἶδη τῆς πρώτης ἀνάγκης, ἐπηρέασαν καὶ τὴ γυναικεῖα μόδα. Κατὰ πληροφορίας ἐκ Νέας Ὑόρκης παρουσιάσθησαν εἰς πρόσφατον ἐκεῖ ἔκθεσιν φορέματα, ἔπαινα, φόρια καὶ κάπελλα καμωμένα ἀπὸ κάρβουν, κατράμι, γάλα, ἀλάτι, καμφορά καὶ ἄμμον. Δύο ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ραπτικοὺς οἴκους ἐξέθεσαν ὑφάσματα ἀπὸ ὀξυζωτικὸν ὀξύ, κασεΐνην καὶ γυαλί.

Τὴν 31ην Ἰανουαρίου ἔγινεν ἡ ἐναρξίς τῶν διαλέξεων, πού διοργανῶναι κ' ἐφέτος ὁ Σύλλογος Γονέων. Ὁμιλητὴς ἦτο ὁ κ. Ἀχιλλεὺς Κύρου, μὲ θέμα «Παρελθόν, παρὸν καὶ μέλλον». Αἱ διαλέξεις γίνονται κάθε Τετάρτην εἰς τὴν αἰθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, μὲ τοὺς πλέον διακεκριμένους ὁμιλητάς.

Τὴν 10ην Φεβρουαρίου διωργανώθη παλαικὸς ἔρανος ὑπὲρ τῶν σεισμόπαθῶν τῆς Τουρκίας. Πολλὰ κυρία καὶ δεσποινίδες ἐγκατεστημένοι εἰς διάφορα σημεία τῆς πρωτευούσης,

τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν δήμων καὶ κοινότητων τῆς περιφέρειᾶς τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης εἰσέπραττον τὰς προσφοράς τοῦ κόσμου, πού προθύμως κατέλαβε τὸν ὁβολὸν τοῦ γιὰ τὸν εὐγενῆ σκοπὸν.

Στὴ Ρουμανία ἔχει ὀργανωθῇ εὐρυτάτη δρᾶσις ἐκ μέρους τοῦ κράτους καὶ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ γιὰ τὴν περίθαλψιν τῶν προσφύγων, πού κατέφυγαν ἐκεῖ ἀπὸ τὴν Πολωνία. Ὡς τόσο καὶ τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ρουμανίδων κάμνει ὅ,τι μπορεῖ καὶ ὅ,τι ἐπιτρέπουν τὰ μέσα τοῦ ὑπὲρ ἐκείνων, πού ἔχασαν τὰ σπῖτια καὶ τὴν πατρίδα τῶν.

Πολλοὶ πρόσφυγες, ὁλόκληρες οἰκογένειες ἔχουν γίνει δεκτὲς καὶ ἔτυχαν περιθάλψεως στὸ «Σπίτι τῆς Γυναίκας» στὸ Βουκουρέστι, τὸ γνωστὸ κέντρον τῆς γυναικεῖας δράσεως στὴ Ρουμανία. Μεταξὺ τῶν προσφύγων συγκαταλέγεται καὶ ἡ κ. Γραμπίνσκα—Βόυτοβιτς, ἀνωτέρα κρατικὴ ὑπάλληλος, μία ἀπὸ τὶς πρῶτες γυναῖκες δικαστῆς στὰ Πολωνικὰ δικαστήρια ἀνηλίκων, καὶ πού ἀντιπροσώπευσε συχνὰ τὴ χώρα τῆς στήν Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν.

Ἡ Βελγίς στὴ δημοσίᾳ ζωῇ. Αἱ τελευταῖαι ἐκλογικαὶ στατιστικαί, αἱ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν δημοσιευθεῖσαι, σημειῶνουν τοὺς κάτωθι ἀριθμοὺς γυναικῶν μὲ ἄρκετὰ ἀξιώματα ἢ κοινοτικά καθήκοντα στὸ Βέλγιον. Ἄν καὶ ἐκτὸς σπανίων περιπτώσεων, οἱ Βελγίδες δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα ψήφου στὶς γενικὰς ἐκλογάς, εἶνε ὅμως ἐκλέξιμες καὶ στὶς δύο θουλές. Αὐτὴ τὴ στέγη ὑπάρχουν μόλις 2 γυναῖκες στὴ Βουλὴ καὶ 2 στὴ Γερουσίᾳ, 6 ἐπαρχιακαὶ σύμβουλοι, 208 κοινοτικά τοιαῦτα, 14 δημαρχίνες καὶ 26 δημοτ. σύμβουλοι, 25, γυναῖκες γραμματεῖς καὶ 41 κοινοτικοὶ εἰσπράκτορες.

Γυναῖκες δικασταὶ στὴν Τουρκία. Ἀφότου ὁ Κεμάλ Ἀτατούρκ ἐλευθέρωσε τὶς γυναῖκες τῆς Τουρκίας ἀπὸ τὸ χαρέμι καὶ τὸν φερετζέ, ἀντιμετωπίζουν, ὅπως καὶ οἱ ἄνδρες, ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα καὶ λαμβάνουν σημαίνουσιν θέσιν καὶ εἰς τὴν δικαστικὴν καριέρα.

Κατὰ τὸ 1925 ἀνηγέρθη στὴν Ἀγκυρὰ ἡ πρώτη νομικὴ Σχολή, Σήμερον ὑπάρχει ἀκόμη καὶ μιὰ στὸ Ἰσταμπούλ. Οἱ γυναῖκες, ὅπως καὶ οἱ ἄνδρες, φοιτοῦν μαζί, ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας, τέσσαρα χρόνια. Ὅταν λάβουν τὸ δίπλωμά τους, κάνουν μιὰ πολυετὴ ἐξάσκησιν στὰ δικαστήρια, ὅπως καὶ οἱ φοιτηταὶ τῆς Νομικῆς πολλῶν ἄλλων κρατῶν. Ἀφοῦ τελειώσουν τὶς σπουδὰς τοὺς ὀνομάζονται ἀναπληρω-

ματικοὶ δικασταὶ καὶ κατόπιν ἐνὸς ἔτους πρακτικῆς δράσεως γίνονται δικασταί.

Πρὸ 11 ἐτῶν γιὰ πρώτη φορὰ διωρίσθησαν στὴν Τουρκίαν γυναικες-δικασταί. Σήμερον ὑπάρχουν περίπου σαράντα γυναῖκες σ' αὐτὸν τὸν κλάδον, πού δικάζουν ὅπως καὶ οἱ ἄνδρες, καὶ εἶναι δεκτὲς σὲ ὅλα τὰ δικαστήρια. Ἀντιβέτως πρὸς τὴν ἱεραρχίαν ἄλλων χωρῶν, ἕνας Τούρκος δικηγόρος εἶναι ἀνώτερος ἐνὸς Τούρκου δικαστοῦ καὶ κανεὶς δὲν δύναται νὰ δικηγορήσῃ προτοῦ γίνῃ πρότερον δικαστής.

Ἀγγλικὸ νοσοκομεῖον διευθυνόμενον ἀπὸ γυναῖκες. Κατὰ τὸ 1866, ἡ Ἐλισσάβετ Γκάρρετ ἱδρυσεν ἕνα μικρὸ ἱατρεῖον στὸ Λονδίνο. Δὲν εἶχε παρὰ δύο κρεβάτια σὲ μιὰ μικρῇ, ἀλλὰ καθαρῇ καμαρούλᾳ, ὅπου περιποιεῖτο τοὺς ἀρρώστους τῆς. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ ἐνὸς νοσοκομείου, τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἐλισσάβετ Γκάρρετ Ἀντερσον Ὁσπιταλ, πού ἔλαβε κατὰ τὸν θάνατον τῆς ἱδρυτρίας τοῦ τὸ 1917, ἔγινεν ἕνα ἱατρικὸν κέντρον ἀπὸ τὰ καλύτερα καὶ τὰ ἐμπνέοντα τὴν περισσotέραν ἐμπιστοσύνην τῆς ἀγγλικῆς πρωτευούσης.

Ὅχι μόνον αὐτὸ τὸ νοσοκομεῖον διευθύνεται κατ' ὁλοκληρίαν ἀπὸ γυναῖκες-ἱατροὺς, ἀλλὰ καὶ γενικῶς, ἐκτὸς δύο ἐξαίρεσεων, ὅλο τὸ προσωπικὸν τοῦ ἀποτελεῖται, ἀπὸ γυναῖκες. Νοσοκόμοι, ὑπάλληλοι γραφείων, ὑπηρετὲς κλ. Ἡ Ἐλισσάβετ Γκάρρετ Ἀντερσον, ἡ ὁποία ἐνυμφεύθη τῷ 1871 τὸν Ἀγγλον ἐφοπλιστὴ Ἀντερσον, ἦτο ἡ πρώτη γυναῖκα-ἱατρός τῆς Ἀγγλίας. Ἐγεννήθη τὸ 1836 καὶ τὸ 1860 ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ γιαντρός, πρᾶγμα πρωτοφανὲς γιὰ τὴν ἐποχὴν τῆς. Τὸ 1865 ἔλαβε τὸ δίπλωμά τῆς τῆς Φαρμακευτικῆς καὶ τὸ 1890 τὸ τῆς ἱατρικῆς στὴν Σορβόννην τῶν Παρισίων.

Διεθνὴς ἐκθεσις γυναικεῖας τέχνης. Εὐτυχῶς ἡ ὀργάνωσις τῆς διεθνούς ἐκθέσεως γυναικεῖας τέχνης στὴ Νέα Ὑόρκη, πού εἶχε σχεδιάσει τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Γυναικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, εἶχε τελειώσει πρὸ τῆς ἐκκρήξεως τοῦ πολέμου καὶ τοιοιτοτρόπως ἡ ἐκθεσις ἐγκαινιάσθη ἐπισημως τὴν 15ην παρελθόντος Ὀκτωβρίου στὸ Ρίβερσιντ Μουζεούμ τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἡ κ. Χόρς, πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἀμερικανίδων καὶ ἀντιπρόεδρος τοῦ Ρίβερσιντ Μουζεούμ, ἀσχολεῖται προσωρινῶς εἰς αὐτὴν τὴν ἐπίδειξιν τῆς γυναικεῖας τέχνης, εἰς τὴν ὁποίαν λαμβάνουν μέρος ἑνδεκα κράτη: ἡ Αὐστραλία, ἡ Τσεχοσλοβακία, ἡ Γαλλία, ἡ Ἑλλάς, ἡ Οὐγγαρία, ἡ Ἰταλία, αἱ Κάτω Χῶραι, ἡ Νορβηγία, ἡ Πολωνία, ἡ

Σουηδία και η Έλβετία, παρουσιάζονται έν-
δλω 438 έργα διασώζων γυναικῶν-καλλιτε-
χνῶν.

Ἡ δνίς Ἔλσα Μάκ Ντζίλ, ἡ ὁποία, παρ' ὅλη της τὴν νεότητά, εἶναι μία πολὺ καλὴ μηχανικός, καὶ μέλος τοῦ Ἀεροναυτικοῦ Ἰνστι-
τούτου τοῦ Λονδίνου, ἔγινε τελευταίως δεκτὴ καὶ ὡς μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου τῶν Μηχανικῶν τοῦ Καναδά. Εἶναι ἡ πρώτη γυναίκα, ποὺ τυγχάνει τοιαύτης τιμῆς καὶ ποὺ τῆς ἀπενεμή-
θη βραβεῖον, κατόπιν τῆς δημοσιεύσεως ἔργου της περὶ τῶν προόδων τῆς ἀεροπορίας τοῦ μέλ-
λοντος.

Ἡ δνίς Μάκ Ντζίλ, μέλος τοῦ Ἐθνικοῦ Συμ-
βουλίου Γυναικῶν τοῦ Καναδά, εἶναι κόρη μη-
τρὸς ἐξ ἴσου διασώζου, τῆς δικαστοῦ Δρ. Ἐ-
λένης Γκρέγκορ Μάκ Ντζίλ, ἡ ὁποία τώρα

τελευταίως ὠνομάσθη τιμῆς ἕνεκεν διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βρετανικῆς Κολομβίας.

Ὅταν ἡ δνίς Μάκ Ντζίλ ἀπέκτησε τὸ δι-
πλωμα τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν καὶ μηχανι-
κοῦ ἠλεκτρολόγου στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Το-
ρόντο, τὴν συνεχάρει ὁ πρύτανης τοῦ Πανεπι-
στημίου ὡς «τὴν πρώτην Καναδὴν μηχανικὸν ἠλεκτρολόγον». Ἀργότερα, μηχανικός σὲ μιὰ
ἐταιρία κατασκευῆς αὐτοκινήτων στὸ Λήσιγκαν ἀκολούθησε ἰδικὲς σπουδὲς ἀεροναυτικῶν κα-
τασκευῶν στὸ Πανεπιστήμιον αὐτῆς τῆς πόλεως.

Ἡ Οὐγγρική Κυβέρνησις ἐξέδωκε Διά-
ταγμα γιὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐθελουσίας ἐρ-
γασίας τῶν γυναικῶν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης

Ἡ κυρία Ἐλένη Ρουσσοπούλου ἀποχωρεῖ
ἤδη ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς «Ἑλληνίδος» καὶ
ἀναλαμβάνει αὐτὴν ἡ κυρία Ἐλμίνα Παντελάκη.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ

(Πανεπιστημίου 5 πλησίον Μεγ. Βρετανίας).

Εἰς τὸ Πρατήριόν του θὰ εὕρητε συγκεντρωμένα ὅλα τὰ
προϊόντα τῆς Ἑλληνικῆς χειροτεχνίας: Ἐκλεκτὰ κεντήματα
διὰ παντὸς ὕλικου καὶ τρόπου, διάφορα ὕφαντά, εἶδη ἐπιπλώ-
σεων, κουκουλάρικα, σαμαροσκοῦτια γνησίας Ἡπειρωτικῆς
προελεύσεως, δαντέλλες, λεπτότατα ἀσπρόρρουχα, κούκλες
μὲ ἐθνικὰς ἐνδυμασίας, πλουσιωτάτη καὶ ποικίλη συλλογὴ
ἀπὸ ἐξαιρετικὰ ἀργυροχοϊκὰ εἶδη, ἀγγειοπλαστικά, ξυλόγλυ-
πτα κτλ., ὅλα εἰς πολὺ εὐθυνὰς τιμὰς.

Ἡ Ἐκπαίδευσις Διαιτολόγων Νοσοκόμων

Σὲ μερικὲς χώρες, ἰδίως στὴν Ἀμερικὴ, ἐκπαιδεύονται εἰδικὲς ἀδελφές νοσοκόμοι δι-
αιτολόγοι, ἀλλὰ ἡ-χρησιμοποίησις των στὰ νοσοκομεῖα δὲν ἐγενικεύθη. Ὀλίγα εἶναι τὰ ἱ-
δρύματα, σανατόρια, θεραπευτήρια, ξενοδο-
χεῖα ἱαματικῶν λουτρῶν ἐστιατόρια διαίτης κ.λ.π., ποὺ προσλαμβάνουν εἰδικὲς διαιτολό-
γους. Ὁ κύριος λόγος εἶναι ὅτι δὲν θέλουν ν' αὐξήσουν τὶς δαπάνες τους, ἀλλὰ ἐξ ἄλλου ἴσως καὶ μιὰ σχετικὴ ρουτίνα. Ὡς τόσο, ἀπὸ ἄρθρου δημοσιευθέν στὸ Ἀγγλικὸ περιοδικὸν «Διεθνὴς Νοσηλειακὴ Ἐπιθώρησις» μανθάνο-
μεν, ὅτι μιὰ συστηματικὴ διαιτολογικὴ ὑπηρε-
σία ἀνυψώνει αἰσθητῶς τὴ γενικὴ στάθμην τῆς διαθρέψεως σ' ἓνα ἱδρυμα, ἀφ' ἑτέρου δὲ συν-
επάγει τὴν ἐλάττωσιν τῶν δαπανῶν γιὰ τὴ διατροφή κάθε ἀρρώστου.

Ἀνέκαθεν, λέει τὸ ἄρθρο, ἀκούονται παρά-
πονα γιὰ τὴν τροφή στὰ νοσοκομεῖα ἰδίως πα-
ραπονοῦνται ὅτι στὰ μαγειρεῖα δὲν μπόρουν νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν ἀτομικὰ διαιτολόγια, με-
δὲς τὶς ἀπαιτούμενες λεπτομέρειες. Κατόπιν ἐρεύνης ποὺ ἔκαμαν δύο Γερμανοὶ ἱατροί, ἐπι-
στοποίησαν ὅτι μετὰξὺ 1200 νοσοκόμων, ἐλάχισ-
τες εἶχάν ἀμυδρὲς γνώσεις διαιτητικῆς μα-
γειρικῆς. Στὰ νοσοκομεῖα τῶν Ἡν. Πολιτειῶν συναντᾶται συχνὰ ἡ διευθύνουσα διαιτολόγος ἀδελφὴ. Ἐκεῖνη καταρτίζει τὸν προϋπολογι-
σμὸ τῆς διαθρέψεως ὅλου τοῦ ἱδρύματος, ἐπὶ τῇ θάσει τοῦ ποσοῦ ποὺ τῆς χορηγεῖ ἡ διεύ-
θυνσις, ἐπιστατεῖ στὰ ψώνια, συντάσσει τὰ δι-
αιτολόγια καὶ ἐπιβλέπει τὴν ἐκτέλεσιν. Ἐχει ὑπὸ τὰς διαταγὰς της εἰδικὲς ἀδελφές διαιτο-
λόγους, μαγείρισσες καὶ βοηθοὺς. Στὰ ἐκεῖ νοσοκομεῖα ὑπάρχουν δύο μαγειρεῖα, τὸ κεν-
τρικὸ καὶ τὸ διαιτητικόν.

Τυπικὰ διαιτολόγια ὑπάρχουν μόνο γιὰ τοὺς ὑγιεῖς, δηλαδὴ γιὰ τὸ προσωπικόν: γιὰ τοὺς ἀ-
σθενεῖς ἐκλέγονται τὰ φαγητὰ ἀπὸ καθημερι-
νῶς δημοσιευόμενον κατάλογο, ὅπως στὰ ἐ-
στιατόρια. Τὰ φαγητὰ ποὺ ἀναγράφονται σ' αὐτὸν τὸν κατάλογο εἶναι ποικίλα καὶ μετὰξὺ ἐκείνων ποὺ συνιστᾷ ἡ διαιτολόγος ἀδελφὴ, ὁ ἀσθενὴς διαλέγει σύμφωνα μὲ τὸ γούστο του καὶ μὲ τὶς συστάσεις τοῦ γιατροῦ.

Ἡ ἐκπαίδευσις τῶν διαιτολόγων ἀδελφῶν στὴν Ἀμερικὴ εἶναι τριετής, δηλ. ἡ μαθήτρια ἀκολουθεῖ πρῶτα τὰ γενικὰ νοσηλειακὰ μαθή-
ματα καὶ κατόπιν εἰδικεύεται.

Ἡ διαιτολόγος ἀδελφὴ εἶναι οὕτως εἰπεῖν ὁ

συνδετικὸς κρίκος μετὰξὺ τοῦ γιατροῦ, τοῦ ἀ-
σθενοῦς καὶ τοῦ μαγειριοῦ. Ὁ ἓνας ἀρρώστος ζητεῖ αὐτό, ὁ ἄλλος ἐκεῖνο: ἔπειτα ἔχει με-
γάλη σημασία ἡ σύνθεσις τῶν φαγητῶν. Χρειά-
ζεται ἐπομένως μιὰ ὑπηρεσία παρεμβολικῆς διανομῆς μετὰξὺ τῆς κεντρικῆς κουζίνας καὶ τῆς διαιτητικῆς. Ἡ διαιτολόγος ἀδελφὴ θὰ λαμβάνη ἀπὸ τὸ κεντρικὸ μαγειρεῖον τὰ κοινὰ φαγητὰ καὶ ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ διεύθυνσιν θὰ πέρη ὅλα τὰ ὑλικά ποὺ τῆς χρειάζονται γιὰ τὰ συμπληρωματικὰ τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκ-
τελέσῃ κατόπιν ὁδηγίων τῶν γιατρῶν.

Ἡ ἐργασία τῆς διαιτολόγου ἀδελφῆς συνί-
σταται ἐπομένως εἰς τὸ νὰ συμβουλευθῇ τὸ πρῶτ' οὗς γιατροὺς, τὶς νοσοκόμες καὶ τοὺς ἀσθενεῖς γιὰ τὴν κατάστρωσι τοῦ ἡμερησίου διαιτολογίου κάθε ἀρρώστου, καὶ κατόπιν νὰ προβῇ εἰς τὴν παρασκευὴν τῶν εἰδικῶν φαγη-
τῶν. Τὸ μεσημέρι παραλαμβάνει ἀπὸ τὴν κεν-
τρικὴν κουζίνα ὅσα φαγητὰ τῆς χρειάζονται καὶ τὰ μοιράζει τοὺς ἀσθενεῖς, ἀφαιροῦσα ἡ προσθέτουσα φαγητὰ ποὺ ἐτοίμασεν ἡ ἴδια. Τὸ αὐτὸ γίνεται γιὰ τὸ ἀπογευματινὸν τσάι καὶ γιὰ τὸ δεῖπνον. Ἡ δαπάνη ποὺ θὰ προκύψῃ ἀπὸ τὸν διορισμὸ μιᾶς ἀδελφῆς διαιτολόγου, θὰ ἰσοφαρίζῃ μὲ τὸ παραπάνω μὲ τὴν οἰκονομία, ποὺ θὰ πραγματοποιηθῇ.

Στὴ Βουδαπέστη, ὅπου λειτουργεῖ σχολὴ διαιτολόγων νοσοκόμων, διαρκεῖ ἡ ἐκπαίδευσις ἐν ἔτος. Αἱ ὑποψήφιοι μαθήτριά, πρέπει νὰ γνωρίζουν ἤδη στοιχεῖα μαγειρικῆς: τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας διδάσκονται θεωρητικὰ μαθή-
ματα, δηλ. στοιχεῖα ἀνατομίας, φυσιολογίας, χημείας θρέψεως καὶ τὶς διάφορες διαίτες. Κα-
τὰ τοὺς τρεῖς ἐπομένους μῆνας περνοῦν αἱ μα-
θήτριά στὸ κεντρικὸ μαγειρεῖον καὶ μανθάνουν πῶς λειτουργεῖ ἡ κουζίνα στὰ μεγάλα ἱ-
δρύματα. Ἐπὶ τρεῖς ἀκόμη μῆνες βοηθοῦν στὴ διανομὴ τῶν φαγητῶν, καὶ τὸ τελευταῖον τρίμη-
νον ἀσχολοῦνται μὲ τὴν παρασκευὴν εἰδικῶν τροφῶν. Τὸ πανεπιστημιακὸ νοσοκομεῖον τῆς Βουδαπέστης ἀπασχολεῖ 17 ἀδελφὰς διαιτολό-
γους. Στὴ Γερμανία ὑπάρχουν 16 σχολαὶ γιὰ τὴν εἰδικὴ αὕτη ἐκπαίδευσιν.

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ τῶν διαιτολόγων νοσοκόμων προϋποθέτει φυσικὰ ἓνα ξεχωριστὸ μαγειρεῖον ἀποκλειστικῶς γιὰ τὰ διαιτητικὰ φαγητὰ, ὅπου αἱ ἀδελφαὶ θὰ μποροῦν νὰ ἐργά-
ζωνται ἐλεύθερα καὶ ἀνεξάρτητα.

‘Η Διατροφή του ‘Ασθενούς

Είς πολλές ασθeneίας ή καλή τροφή επιδρά επί της ζωής του αρρώστου. ‘Η ποσότης τροφής που χρειάζεται εν καιρῷ ασθeneίας, είναι ὀλιγωτέρα ἀπὸ τὴν τοῦ ὑγείου. Δυνατὸν ὅμως νὰ εἶναι καὶ μεγαλυτέρα, ἀξαρτᾶται ἀπὸ τὸ εἶδος τῆς ασθeneίας, ἐὰν καταστρέφονται περισσότερα κύτταρα καὶ ἱστοί, ὅπως λ. χ. στὸν τύφο.

‘Η πέψις τῶν ἀσθενῶν πρέπει νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον κοπιώδης, ν’ ἀποφεύγονται αἱ δυσκολοχώνευται τροφαί. ‘Εκτὸς αὐτοῦ ὁ ἀσθενὴς εἶναι πολλάκις δύστροπος, ἡ ὀρεξίς του εἶναι ἠλαττωμένη.

Σὲ κάθε ασθeneia ὁ γιατρός ὁρίζει εἰδικὴν δίαιταν καὶ αἱ ὁδηγίαι του πρέπει νὰ ἐκτελῶνται μὲ μεγάλην προσοχήν.

Παραθέτομεν κατωτέρω μερικὲς συνταγὰς ὑγρᾶς καὶ ἡμιστερεᾶς διαίτης, ὡς καὶ διαίτης ἀναρρώσεως.

— Βρώμη (Quaker oats).

Π ο λ τ ό ς : 1 φλυτζάνι τοῦ τσαγιού βρώμη
1½ κουταλάκι ψιλό ἀλάτι
3 φλυτζάνια νερό

Μόλις ἀρχίσῃ τὸ νερό μὲ τὸ ἀλάτι νὰ βράζῃ ρίπτομε τὴ βρώμη καὶ ἀνακατεύομεν ὡς πού νὰ ψηθῇ.

Χ υ λ ό ς ¼ τοῦ φλυτζανιοῦ βρώμη
1½—2 φλυτζάνια νερό
λίγο ἀλάτι

Θὰ γίνῃ ὅπως τὸ ἄνω καὶ θὰ βράσῃ ἐπὶ 20 λεπτά.

— Σοῦπα σέλινο μὲ γάλα γιὰ 2 μερίδες

4 μίσχοι σέλινο
½ φλυτζάνι νερό κοχλάζον
ἀλάτι

1 κουταλιά τῆς σούπας βούτυρο
1 κουταλιά τῆς σούπας ἀλεύρι
1 φλυτζάνι γάλα

Πλύνομεν καὶ κόβομεν τὸ σέλινο σὲ μικρὰ κομμάτια, τὰ ρίχνομε στὸ βραστὸ νερό καὶ τ’ ἀφίνομε νὰ θράσουν ὡς πού νὰ μαλακώσουν ἂν σωθῇ τὸ νερό κατὰ τὴ βράσι, ρίχνομε καὶ ἄλλο. Πατοῦμὲ καλὰ τὸ σέλινο μὲ ἔυλινο κουτάλι ὡς πού νὰ γίνῃ μιὰ μᾶζα. “Υστερὰ ζεσταίνομε τὸ γάλα, λειώνομε τὸ βούτυρον σ’ ἓνα κατσαρολάκι, προσθέτομε λίγο λίγο τὸ ἀλεύρι, ἀνακατώνοντες καλὰ. ‘Ενώνομε τὰ 2 μίγματα, ἀλατίζομε καὶ περνοῦμε τὸ ὅλον ἀπὸ τὸ τρυπητό. Σερβίρεται σὲ καλὰ ζεσταμένῳ πιάτῳ

ἢ φλυτζάνι μὲ κρουσάκια ἢ ἀλμυρὰ γαλεττάκια· ἀντὶ σέλινο μποροῦμε νὰ μεταχειρισθῶμε καὶ λάχανο ἢ ὅ,τι ἄλλο χορταρικό.

— Κακάο γιὰ 1 μερίδα.

3 κουταλάκια κακάο εἰς σκόνῃ
3 » ζάχαρη ψιλή
½ φλυτζάνι νερό
½ » γάλα

‘Ανακατεύομε τὸ κακάο καὶ τὴ ζάχαρη μὲ τὸ νερό σ’ ἓνα κατσαρολάκι καὶ τὸ ἀφίνομε νὰ βράσῃ ἐπὶ 3 λεπτά. Προσθέτομε τὸ γάλα ζεστὸ καὶ φέρομεν τὸ ὅλο σὲ σημειὸν βρασμοῦ. Τότε τὸ χτυποῦμε μὲ τὸ σῦρμα ὡς πού νὰ γίνῃ ἀφρώδες καὶ ἀποφεύγομεν νὰ σχηματισθῇ πέτσα. Τὸ σερβίρομε σὲ ζεσταμένῳ φλυτζάνι. Λίγη κρέμα γάλακτος ἐὰν προσθέσωμε θὰ νοστιμίσῃ πολὺ τὸ κακάο.

— Egg — nog

1 αὐγὸ
¼ κουταλιὸ ζάχαρη
¼ φλυτζανιοῦ γάλα
1½ κουταλάκι κρασί ἢ κονιάκ

Χτυποῦμε τὸ αὐγὸ, προσθέτομε τὸ γάλα, τὸ κρασί, τὴ ζάχαρη καὶ πολὺ λίγο ἀλάτι, καὶ σερβίρομεν ἀμέσως.

Κατάλληλο γιὰ λευκωματοῦχο· δίαιτα.

— Μῆλα πουρέ

Πλύνομε καὶ κόβομε τὰ μῆλα καὶ τὰ βράζομε μὲ τὴ φλοῦδα σὲ ἀνάλογο νερό. “Οταν μαλακώσουν τὰ περνοῦμε ἀπὸ τὸ τρυπητό ἢ ἀπὸ τὸ πιεστήριον τῆς πατάτας καὶ προσθέτομεν ζάχαρη ψιλή, λίγο χυμὸ λεμονιοῦ καὶ ὅταν τὸ σερβίρωμεν τὸ πασπαλίζομε μὲ λίγη κανέλλα.

— Σουφλέ τυρί.

1 φλυτζάνι ζεστὸ γάλα
1 φλυτζάνι ψύχα ψωμί μαλακὴ
½ » τυρὶ φέτα σὲ μικρὰ κομμάτια
1 κουταλάκι βούτυρο
½ κουταλάκι ἀλάτι
3 αὐγά.

‘Ανακατώνομε τὰ 5 πρῶτα ὕλικά, προσθέτομε τοὺς καλὰ χτυπημένους κροκοὺς κι’ ἐπειτα τ’ ἀσπράδια χτυπημένα μαρέγκα. Χύνομε τὸ ὅλον σὲ μικρὴ βουτυρωμένη φόρμα καὶ ψήνομε ἐπὶ 10 λεπτά σὲ μέτριον φούρνον. ‘Αντὶ ψύχας ψωμί μποροῦμε νὰ θάλωμε πυκτὴ ἄσπρη σάλτσα ἀπὸ 4 κουταλάκια κόρν—φλάουερ.

Οἱ Γυναῖκες καὶ ὁ Πόλεμος

—ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

‘Η λαῖδη Ρήντιγγ, πρόεδρος τῆς «Γυναικείας ἐθελοντικῆς ὑπηρεσίας ἀμύνης πολέμου», ἀνεκοίνωσεν εἰς μίαν τελευταίαν τῆς ραδιοφωνικὴν ἐκπομπήν, ὅτι ἡ ὑπηρεσία αὕτη διαθέτει 1200 κέντρα εἰς τὴν Ἀγγλίαν. ‘Εν ὥρᾳ ἀνάγκης 2 ἑκατομμύρια γυναικῶν θὰ εὐρίσκωνται ἔτοιμα σὲ τέσσαρες ἡμέρας, διὰ νὰ συμπράξουν εἰς τὴν διάσωσιν τῆς ζωῆς τῶν πολιτῶν.

Τὸ ‘Υπουργεῖον Ἀεροπορίας προσλαμβάνει γυναῖκες ἀπὸ 18 μέχρι 43 ἐτῶν, γιὰ τὴν «Γυναικεία ἀεροπορικὴ βοηθητικὴ δύναμις», ἐπίσης ὡς μαγειρίσσαι, ἀρχηγοὺς συσσιτίων ἀξιωματικῶν, βοηθοὺς, ὁδηγοὺς φορηγῶν, ὑπαλλήλους, τηλεφωνητρίας, τηλεγραφετρίας καὶ ἐργατίδας.

Εἰς ὅλες τὰς τάξεις θὰ λαμβάνουν δωρεὰν τὴν στολὴν των καὶ τὰ διάφορα ἐφόδια.

Τὸ ‘Υπουργεῖον τῶν Πληροφοριῶν ἀνακοινεῖ ὅτι 1140 γυναῖκες, ὑπὸ διαφόρους βαθμούς, χρησιμοποιοῦνται εἰς μεγάλους λιμένας. Ἀλλες ἐτοιμάζονται καὶ ἐλπίζουν ὅτι ἐντὸς ὀλίγου πολλὰς χιλιάδες γυναῖκες θὰ ἀντικαταστήσουν τὸ λιμενικὸ ναυτικὸ προσωπικόν.

Τὰ Κορίτσια—Ὁδηγοὶ βοηθοὺν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Λονδίνου τὰς διάφορες ὑπηρεσίας τῆς παθητικῆς ἀμύνης, τόσον εἰς τὰς ἀναγγελίας ἐπιδρομῆς ἐχθρικῶν ἀεροπλάνων, ὅσον καὶ εἰς τὴν περιποίησιν τῶν παρὰ τῶν ἀερίων παθόντων.

“Οσες μπορείτε ἔχετε καθήκον ν’ ἀγοράζετε

Δὲν ἔχομεν μὲν πόλεμον, ἀλλὰ κάθε γυναῖκα ὅπως κάθε ἄνδρας, καταλαβαίνει, ὅτι αὐτὲς τὲς δύσκολες στιγμὲς πρέπει κάτι νὰ κάμῃ. Καὶ καθένας ἀναρωτιέται :

«Ποιὸ εἶναι τὸ καθήκον μου;»

Λοιπὸν, γι’ αὐτὲς πού εἶναι μᾶλλον εὐπορες, τὸ πρῶτιστον καὶ μεγαλύτερον καθήκον των εἶναι νὰ βοηθήσουν νὰ ζήσῃ ἡ χώρα, νὰ ὑποστηρίξουν τὴν ἐθνικὴν τοῦ οἰκονομίου, νὰ ἀγοράσουν ἐλληνικὰ ἐγχώρια προϊόντα.

Λένε πῶς ὁ καθένας πρέπει νὰ περιορίσῃ τὸν προϋπολογισμό του, νὰ ἐλαττώσῃ τὲς δαπάνες του. Ναί. Ἀλλὰ ὅμως προσοχή!

Σοφὲς συμβουλὲς. ‘Εὰν εἶναι κατάλληλες γιὰ τὲς περισσότερες γυναῖκες, εἶναι τοῦναντίον παρὰ πολὺ ἐπικίνδυνες γιὰ τὴν ἐθνικὴν μας οἰκονομίαν, ὅταν ἀπευθύνονται σ’ αὐτὲς τὲς ὁποῖες δὲν ἐπηρεάζει οἰκονομικῶς ἡ σημερινὴ κατάστασις.

‘Η Γυναικεία Λεγεὼν ζητεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γυναῖκες κατόχους αὐτοκινήτων, γιὰ νὰ τὲς τοποθετήσῃ στὸ τμήμα τῶν μεταφορῶν ἢ μοτοσυκλετιστῶν, καὶ ἰδίως γυναῖκες, οἱ ὁποῖες θὰ εἶχαν ὑπηρετήσει σὲ μιὰ ὁποιαδήποτε ὑπηρεσία κατὰ τὸν προηγούμενον πόλεμον.

‘Η κίνησις συνεχίζεται μέχρι τῆς Νοσηλευτικῆς Ὑπηρεσίας. 200 ἢ 300 διπλωματοῦχοι νοσοκόμοι προσέρχονται ἡμερησίως. ‘Ο γενικὸς ἀριθμὸς τῶν νοσοκόμων καὶ βοηθῶν ἀνέρχεται εἰς 15,000 καὶ ἀνόμῃ δὲν εἶναι ἀρκετὸς.

‘Η κ. “Ελλις, σύζυγος τοῦ ‘Υπουργοῦ τῆς Ὑγιεινῆς, εἶναι πρόεδρος τοῦ Λονδίνου τοῦ Σωματείου τοῦ Γυναικείου Στρατοῦ τῆς Μηρᾶς, εἰς τὸν ὅποιον ἀνήκουν 15,000 μέλη, ἐξ ὧν τὰ περισσότερα εἶναι ὑπάλληλοι ἢ γυναῖκες ἀνεξάρτητες.

Πολλὲς γυναῖκες προσήλθον στὸ Σωματεῖον τῶν Γυναικῶν Μηχανικῶν, γιὰ νὰ προετοιμασθοῦν γιὰ τὴν ἐργασία τῶν πολεμοφοδίων. «Ἀνοίξαμε εἰδικὰ κέντρα γιὰ τὴν προπαρασκευὴν τοῦ Λονδίνου γι’ αὐτὴ τὴν δουλειάν», λέγει ἡ κ. “Ελλις, «καθὼς καὶ σὲ διαφόρους ἄλλες πόλεις τοῦ Βασιλείου.

»Γυναῖκες διαφόρων εἰδικοτήτων προσελήφθησαν γιὰ τὲς διάφορες ὑπηρεσίας. Πολλὲς εἶναι γλωσσομαθεῖς, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ περισσότερες γνωρίζουν τὰ γερμανικὰ καὶ χρησιμοποιοῦνται σὲ ἐμπιστευτικὰς ὑπηρεσίας.

Βέβαια ἡ ἐξαιρετικὴ πολυτέλεια εἶναι ἀνάγκη τὸν καιρὸ πού ζοῦμε, ἀλλὰ καὶ δὲν πρέπει, γιὰ νὰ μείνῃ πιστὴς στὴν ἀξίειπαίνη σὰς θέλῃσι νὰ ἐλαττώνετε τὰ ἐξοδὰ σας, νὰ ἀφήσετε νὰ μαραθῇ μιὰ βιομηχανία, πού ἀπὸ λίγο καιρὸ ἄρχισε τόσο νὰ τελειοποιῇται.

Πόσες πλούσιες γυναῖκες ὑπάρχουν, πού βάζοντας μπροστὰ τὸ πρόσχημα τοῦ πολέμου, ὅχι μόνον δὲν ἀγοράζουν, ἀλλὰ ἐπίσης ἀρνούνται νὰ πληρώσουν τοὺς προμηθευτὰς των, γιὰ ἀγορὰς καμωμένες πρὸ μηνῶν ;

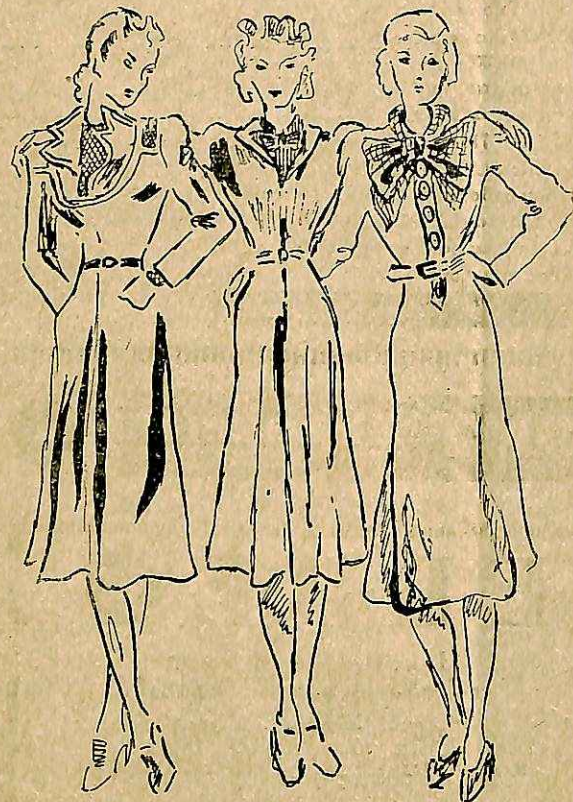
Εἶναι λοιπὸν ἓνα καθήκον, γι’ αὐτὲς πού ἔχουν τὰ μέσα, νὰ μείνουν κομπές. Κυκλοφορῶντας τὸ χρῆμα γιὰ πράγματα, πού ἴσως φαίνονται ἐπιπόλαια, λαμβάνετε μέρος, ὑπερασπίζοντας τὴν πατρίδα σας, σ’ αὐτὸν τὸν ἀόρατον πόλεμον, στὸν οἰκονομικὸν πόλεμον.

ΜΟΔΕΣ

Δέν πρέπει νά φοράμε φουστάνια μαύρα, πολύ μαύρα, γιατί αυτό τὸ χρώμα εἶναι μόνον γιὰ τὸν καιρὸ τῆς εἰρήνης.

Πρέπει νά εἰσθε εὐθυμη, ξέγνοιαστη καὶ προσεκτικὰ φτειασιδωμένη, γιὰ νά εἶναι κολλαυτικό τὸ σύνολό σας.

Αὐτὴ τὴν ἐποχὴ θὰ διαλέξωμε τὶς πιὸ μοντέρνες ἀμφιέσεις ζακέττες ἀνοικτές καὶ ἀφίνοντας νά φαίνεται ἓνα μικρὸ γελεκάκι, ἢ ἓνα πλαστρὸν ἀνοιχτόχρωμο. Μεγάλοι ἐμπρι-

μὲ μεταξωτοὶ φιόγκοι ἢ θαρεῖα χρωματιστὰ περιδέραια γύρω ἀπὸ τὸν λαιμό. Οἱ ζῶνες μὲ ζωηρὰ χρώματα, ρόζ, μπλέ ἢ πράσινες, πολὺ ὑψηλές, ἀπὸ κομμένον σὲ διάφορα σχέδια πετσί.

Θεωροῦνται συνδρομήτριαι τῆς «Ἑλληνίδος» ὅσαι κρατοῦν τὰ ἀποστελλόμενα εἰς αὐτὰς τεύχη.

ἢ ἀπὸ στριφτὸ ζέρεϋ, προσθέτουν μιὰ εὐθυμὴ νότα σὲ μιὰ ρόμπα πολὺ σκοῦρα.

Γιὰ νά συνδυάσετε τὰ ἀνοιχτόχρωμα ταγιέρ σας, διαλέξετε τίποτε μικρὰ νεανικὰ σκουφάκια ζωηροῦ χρώματος· δένονται καὶ τοποθε-

τοῦνται στὸ κεφάλι μὲ τρόπο, ὥστε νά τοῦ ἀναδεικνύουν ὅλη του τὴ χάρι. Μποροῦμε περισσότερο στίς ἐκδρομές νά ἐκτιμήσωμεν τὰ καλὰ αὐτῆς τῆς μόδας καὶ λιγώτερο στὴν πόλιν, ποὺ μᾶλλον φοράμε πραγματικὰ καπέλλα.

ΖΗΤΕΙΤΕ ΤΑ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ τοῦ Ἑργαστηρίου τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων. — Παντὸς εἶδους ἀριστοτεχνικὰ κεντήματα ἐπὶ λινοῦ ὑφάσματος, τραπεζομάνδηλα, ἐπιτραπέζια εἶδη, κομψοτεχνήματα, πλούσια καὶ ἐκλεκτὰ ἀσπρόρρουχα λεπτότατα καὶ ἐπιμελῆστατα ἐπεξεργασμένα, κατάλληλα διὰ προΐκες.

Ἄπαντα πωλοῦνται εἰς τὸν ΣΥΝΔΕΣΜΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ— Πανεπιστημίου 5—, ὅπου ἀναλαμβάνονται καὶ παραγγελίαι.

— Μοῦ ζητᾶς τὸ μυστικὸ μου· εἶνε παρὰ πολὺ ἀπλό:

Μεταχειρίζομαι τὴν πούδρα «ΠΟΜΠΕΪΑ», διότι παρασκευάζεται ἀπὸ προϊόντα ἀγνά πού διατηροῦν ἀπαλὸ τὸ δέρμα.

Ἡ «ΠΟΜΠΕΪΑ» τῆς ἀρωματοποιίας L. T. RIVER εἶναι μιὰ πούδρα σοβαρὰ δέν ὑπόσχεται θαύματα, ἀλλὰ σὰς δίδει τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ ὡμορφία σας ἀπέδωσε ὅλην τὴν γοητείαν.

ΜΗΝΥΤΟΡ

ΠΡΩΙ ΚΑΙ ΒΡΑΔΥ OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΕΛΒΕΟ

Ἡ καλύτερα Κάλτσα γιὰ τὸν καλύτερο κόσμο

Πυκναὶ περιπάτου καὶ διαφανεῖς ἀνάποδες βραδυνές.

Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ καλὰ Καταστήματα εἰς τιμὰς ἀπολύτως ὀρισμένας.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ

ΣΙΛΚΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Μητροπόλεως 44-46 — Τηλέφ. 25-401

ΑΘΗΝΑΙ

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ — ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΩΙ ΚΑΙ ΚΥΠΡΩΙ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF TRUST COMPANY 205, West 33rd Str. NEW YORK

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΝ ΟΦΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

Νομικὸν Γραφεῖον

Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων

Παρέχει δωρεὰν συμβουλὰς

Ἐκάστην Πέμπτην 12 - 1 μ. μ.

Ὁδὸς Ἀλεξάνδρου Σούτσου 26

ΠΡΩΙ ΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ

OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΡΑΠΤΕΤΕ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΚΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΩΣ ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΑ ΣΙΓΓΕΡ

Ἐφαρμόζεται με μίαν βίδα εἰς οἰανδήποτε ραπτομηχανήν. Παρέχεται
ΔΩΡΕΑΝ πρὸς δοκιμὴν ἐπὶ 8 ΗΜΕΡΑΣ.

ΔΩΡΕΑΝ διδασκαλία κεντημάτων καὶ διαφόρων Ποικιλμάτων με τὸν ΜΑΛΛΟΡΑ-
ΦΕΑ ΣΙΓΓΕΡ καθὼς καὶ κοπτικῆς με ΙΧΝΑΡΙΑ ΣΙΓΓΕΡ δι' ἑσωτερικὰ καὶ ἑξωτε-
ρικὰ φορέματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων.

ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ ΣΙΓΓΕΡ

ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ

Παρκέλιον

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΜΟΝΟΝ
ΕΙΣ ΔΟΧΕΙΑ
ΟΥΔΕΠΟΤΕ
ΧΥΜΑ

Οικονομική διότι ἔχει
τερασίαν ἀπόδοσιν

Πρὶν γεννηθῇ τὸ παιδί

Τὸ νέο βιβλιάριον CLAXO πραγματευόμενον περὶ τῆς
ζωῆς τῆς γυναικὸς κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐγκυμο-
σύνης παρέχεται δωρεὰν παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων.

ΣΤΑΜ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ Α. Ε.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 52 - ΑΘΗΝΑΙ

Ταχυδρομικῶς ἀποστέλλεται ἔναντι λήψεως γραμματοσήμου τριῶν Δραχ.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΤΗ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1939) » 10.665.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ : ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
1841

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ :

Εν Αγίω Νικολάω (Κρήτης)	Εν Θήρα	Εν Μεσσήνη
» Αργινίω	» Ίθάκη	» Μιτυλήνη
» Αγρινιά	» Ίστιαία	» Ναυπάκτω
» Αθήναις :	» Ιωαννίνοις	» Ναυπλίου
Πλατεία Μητροπόλεως	» Καβάλλα	» Νιγρίτη
» Καλλιθέα	» Καλαβρύταις	» Ξάνθη
» Νέα Ίωνία	» Καλάμαις	» Όρεστιάδι
» Παγκρατίω	» Καλαμπάκα	» Παξοίς
» Αίγιω	» Καρδίτση	» Παπάδω (Μυτιλήνης)
» Αλεξανδρουπόλει	» Καρλοβάσιω (Σάμου)	» Πάτρας
» Αλμυρῶ	» Καρπενήσιω	» Πειραιεί
» Αμαλιάδι	» Καρναίς (Άγιον Όρος)	» Πλωμαρίω (Μυτιλήνης)
» Αυνταίω	» Καστοριά	» Πόρω
» Αμφικλεία	» Κατερίνη	» Ποταμῶ
» Αμφίσση	» Κερκύρα	» Προβέζη
» Ανδρῶ	» Κιάτω	» Πύλω
» Αργοστολίω	» Κιλκίς	» Πύργω
» Άρση	» Κοζάνη	» Ρεθύμνη (Κρήτης)
» Αταλάντη	» Κομοτινή	» Σέρραϊς
» Βεργοία	» Κορίνθω	» Σητεία (Κρήτης)
» Βόλω	» Κυθήροις	» Σκιάθω
» Γρεβενοίς	» Κύμη	» Σουφλίου
» Γυνθείω	» Κυπαρισσία	» Σπάρτη
» Δημητσάνη	» Λαγκαδά	» Σύρω
» Διδημοτείχω	» Λαμία	» Τρικιάλοις
» Δράμα	» Λαρίση	» Τριπόλει
» Έδέσση	» Λεβαδεία	» Φαρσάλοις
» Έλασσώνι	» Λευκάδι	» Φλωρίνη
» Έλευθερουπόλει	» Λήμνω	» Χαλκίδι
» Ζακύνθω	» Λιμένι Βαθέως (Σάμου)	» Χανίοις (Κρήτης)
» Ηρακλείω (Κρήτης)	» Μεγαλονπόλει	» Χίω
» Θεσσαλονίκη	» Μεσολογγίω	
» Θήβαις		

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΧΩΡΑΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

HELENIC BANK TRUST COMPANY NEW YORK 139 William Street

Ίδρυθείσα υπό της Έθνικής Τραπεζής της Ελλάδος, συμφώνως με τους νόμους της Πολιτείας της Νέας Υόρκης, προς εξυπηρέτησιν των έν Αμερική Έλλήγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΑ \$ 1.350.000